

NA TROPIE

DWUTYCODNIK MŁODZIEŻY HARCERSKIEJ

S. WIECZOREK

NR 6. ROK XVI 1 KWIECIEŃ 1948
CENA 20zł

WIOSNA, WIOSNA...

„Budujcie mury nowej Polski, orzcie swoją ziemię!
Lepszej od tej pracy my Wam życzyć nie możemy!”

Takie szczere i proste życzenia otrzymaliśmy od skautów węgierskich. Szczere i proste — a jakie piękne. Skauci węgierscy zrozumieli, że naszym najgorętszym pragnieniem jest wytrwała i pożyteczna służba Polsce, że każdy z nas pragnie odbudowywać zniszczony kraj.

Życzenia węgierskich braci przysły do nas w najodpowiedniejszym czasie z wiosennym powiewem wtedy, gdy wiosna przynosi nam dni jaśniejsze, barwniejsze, a nasze myśli biegną szlakiem przyszłych wędrówek w szerokie pola, lasy, do wiosek i fabryk.

Teraz już wyjdziemy na pola, poza mury naszych miast, by zobaczyć jak się budzi przyroda ze snu zimowego, z jaką potęgą wiosna wkracza tam wszędzie, dokąd prowadzi życiodajne słońce...

Zobaczymy tam, jak pracowity rolnik krząta się po polu, jak lemiesz jego pluga kraje rozmiękłą jeszcze ziemię, napelniając nozdrza nasze zapachem świeżej wiosny.

Czy wolno nam jednak tylko patrzeć na przemożną pracę przyrody i na budzące się nowe życie, czy możemy tylko patrzeć i podziwiać ciężką pracę rolnika?

Nie! — Na pewno nie!!!

Czujemy przecież siłę młodych serc i nie pozwolimy, by nasze ramiona zwisały bezradnie, by twarze nasze przybierały wyraz znudzenia, by znikł i zwiędł pęd życia i czynu rozbudzony przez wiosenne słońce.

Na pewno nikt z nas nie myśli siedzieć beczynnie i obojętnie patrzeć na zadania, jakie nas czekają w okresie zbliżającej się akcji letniej. Wiemy o tym doskonale, że od tego jak się przygotowujemy, będzie zależało nasze harcerskie lato. Wiemy, że czekają na nas skwerki i planty, czekają młode drzewka i szkółki leśne, czeka tyle innych prac.

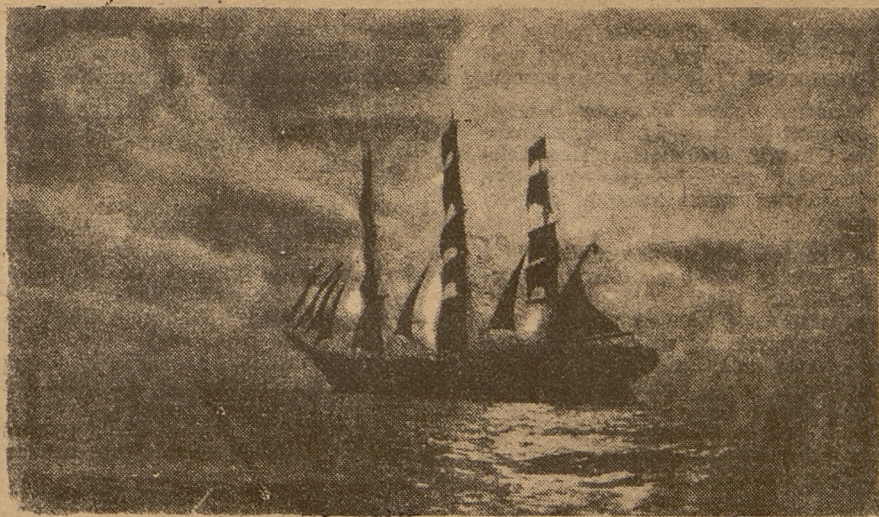
Tak, jak każda najmniejsza nawet gałązka obsypuje się przebogatą ilością pąków, które niebawem będą czerpały złociste promienie słoneczne, jak każde nawet najmniejsze stworzenie czerpie energię i siłę do nowego życia, tak my też musimy gromadzić wiosenne siły do czekających nas zadań, by należycie wypełnić swój obowiązek harcerki i harcerza.

**„ZIEMIE ZACHODNIE — TO SIŁA I DOBROBYT POLSKI
— TO UMOCNIE NIE POKOJU ŚWIATA”
pod tym hasłem organizuje Polski Związek Zachodni
w dniach od 11 do 18 kwietnia 1948 r.**

Tydzień Ziemi Zachodnich

każdy harcerz i harcerka wezmą czynny udział w organizowaniu powyższego tygodnia

Hen! Aż po ciemno-siną granicę widno-kręgu kołysz się lekko powierzchnia morza w takt modlitewnego szumu.

Nadchodzi brzask...

Szeroki powłóczysty welon księżycowej poświaty zalamuje się na rozedrganej fali, rozpryskuje z cichym monotonnym przypluskaniem o nadbrzeżne wiszary i złoci szaliorowe belty.

Jak okiem sięgnąć ściele się rozległy obszar wód, wysłany jeszcze promieniami księżycy. W dali na ciemnej toni bieli się ledwie widoczny żagiel samotnej łodzi, niby nimfa zapatrzona w błady księżyc i gwiazdy migocące na firmamencie.

Po niebie snują się leniwie kłębiaste chmury — układając się w zjawy przedziwne o ludzkich kształtach — zwolna napływając coraz bliżej i bliżej. Spośród nich wylaniają się kształty jakieś olbrzymie...

Zda się płyną łodzie pomorskich witezi i władków wyruszające spod Kuelborka na Roję. Wielka się tam gotuje wyprawa słowiańskich wojów przeciw nienasyconym rabusiom germańskim ze skalistej Skandynawii. Łodzie ciężkie i masywne wypełnione po brzegi zbrojnymi i końmi rwącymi się do biegu, giną w oddali.

Lecz oto płyną z wydętymi żaglami chyże i zwinne okręty wiedzione przez Jana z Kolna. Zdążają na dalekie zamorskie wyprawy.

Za nimi nadciągają zwolna i majestatycznie karawele floty Władysława IV. Towarzy-
szy im chmura kaperskich okrętów. Ich bojową gotowość symbolizuje błękitna bandera, na której widnieje amarantowa zgięta ręka, dzierżąca miecz.

Ze wschodniej części horyzontu roz-
byskują krótkie nagłe światła i huczą gromy...
Zda się echa krwawej, oliwskiej bitwy.

Nagle powiał zimny północny wiatr. Mo-
tze zafalowało groźnie coraz potężniej ko-

lebiąc całą swą powierzchnią. Drobne belty w mgnieniu oka zmieniły się w tegie grzywaczce bryzgające wokół pianą wściekłości. Chmurzyska na niebie skłębiały się w jeden potężny zwal mknący w przestrzeń przy ogłuszającym loskocie zderzających się podwodnych bałwanów.

Lecz oto poprzez zwały chmur przedostał się potok słonecznego światła, które rozlało się po ziemi i morzu.

* * *

W blasku nastającego poranka stanęli w dwuszeregu, frontem do morza — żołnierze polscy. Z odkrytymi głowami składali uroczyste ślubowanie wierności odzyskanemu polskiemu morzu.

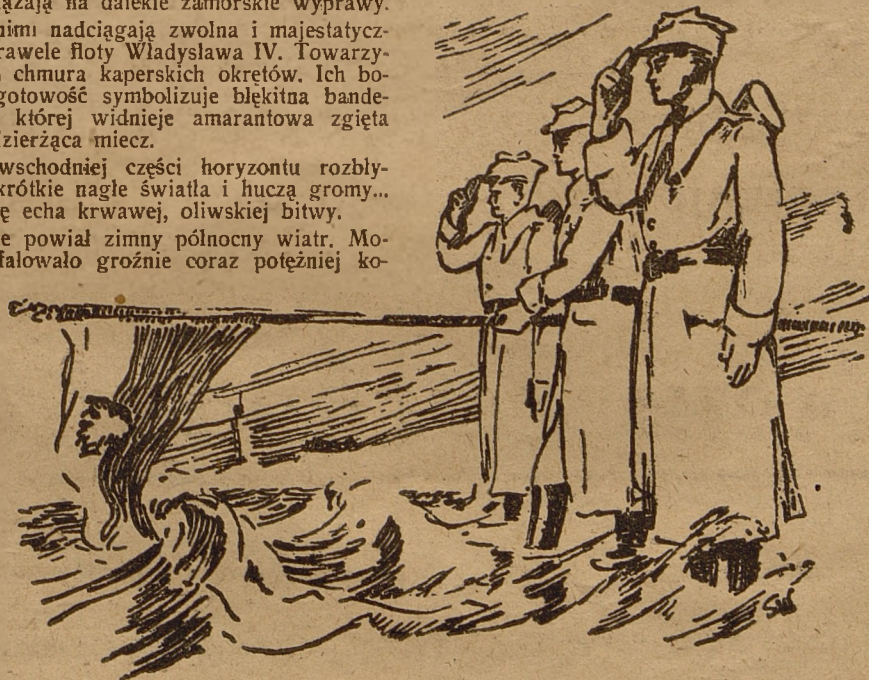
Plutonowy Grzejek z szóstej Dywizji Piechoty na nowo zatknął biało-czerwony sztandar w piasek nadbrzeżny.

Oto rankiem dnia 8 marca 1945 roku spełniły się marzenia, ziściły sny, odległe wizje przerodziły się w nową rzeczywistość.

To oddziały I Armii Wojska Polskiego wychodziły po raz pierwszy na morski brzeg w rejonie Kolobrzega.

Nie zagraża więcej naszym portom pięść niemiecka Polska ma nareszcie możliwość stać się naprawdę — państwem morskim.

T. K.

OJCZULEK NARODU WĘGIERSKIEGO

Niepozorny, mizerny mężczyzna, siedzi pochyłony nad mapami i aktami. Na twarzy maluje się powaga, skupienie i niezmierna siła woli — to generał Józef Bem. Polak, bohater, wielki bojownik o wolność. To zapalony żołnierz, doskonały i ukochany przez wojsko dowódca. To człowiek, walczący przez całe życie o wolność.

Już jako młodzieniec, Bem wstępuje jako ochotnik do artylerii. Ciężkie jest jego życie. Prześladowany przez cara, za należenie do tajnych organizacji, ucieka do Lwowa. Wieść o powstaniu listopadowym porwya go znowu do Warszawy i wstępuje do armii narodowej w randze majora. Wkrótce zostaje mianowany generałem brygady i dowódcą artylerii konnej. Po upadku powstania wyjeżdża do Paryża, gdzie studiuje wiedzę wojskową. Zaden kraj Europy nie pozostaje mu obcym. Przebywał już w Portugalii i Holandii, Hiszpanii i Anglii. W Anglii właśnie dochodzą go pierwsze okrzyki wolnościowe z 1848 r. Nie chce czekać bezczynnie, powraca przez Paryż do Lwowa. Tu nie zatrzymuje się długo, gdyż wzywają go do Wiednia walki z despotyzmem Habsburgów. Z otwierającymi się ranami na prawej nodze, staje na barykadach, razem z walczącym ludem.

Wobec kapitulacji Wiednia spieszy do nowego ogniska ruchów wyzwoliteńskich — na Węgry.

Prezydent Węgier Kossuth mianuje go wojennym gubernatorem Siedmiogrodu. Walczy na czele wschodniej armii węgierskiej i wydziera Siedmiogrod z rąk austriackich.

Dziwny ten generał, odziany w prosty żołnierski płaszcz, rozsiewał postrach w wrogich szeregach. Wszyscy znali już jego biały kapelus, migocący zawsze tam, gdzie wrzala najzaciętsza walka.

Żołnierze kochali go jak ojca i szli za nim w najzaciętszy bój. Na cztery dni przed upadkiem powstania tj. 9. 8. zostaje mianowany naczelnym wodzem wszystkich wojsk węgierskich. Za późno jednak otrzymał to stanowisko, w tej chwili nie mógł zaradzić upadkowi powstania nawet najdzielniejszy dowódca.

Po upadku walk na Węgrzech wyjeżdża do Turcji, gdzie zapadłszy na febrę, umiera.

Na Węgrzech pozostał generał Bem piękne wspomnienia. Lud węgierski sławi go, w pieśni i poezji, zwąc go „Ojczulkiem“.

W Budapeszcie na jednym z placów wzniesiono pomnik generała Bema, przed którym odbywają się manifestacje polsko-węgierskiej przyjaźni. Największy poeta narodu węgierskiego, Aleksander Petőfi, który był adiutantem generała Bema, w wierszach, uwielbiających męstwo wodza rewolucji, pisał:

O Bemie dzielny wodzu
Mój sławny generale,
Wielkość i hart Twej duszy
Podziwiam we łzach stale.

Ja nie mam słów uznania
Dla Ciebie bohaterze,
Jeno z zachwytem niemym
Patrzę — i nadal wierzę.

I gdybym mógł człowieka
Czcic tak jak Niebios Pana,
Wtedy przed Tobą, Wodzu,
Dziś zgiąłbym swe kolana.
O Bemie dzielny wodzu *)

*) (fragment z „Cztery dni huczały działa“

PROTEST MŁODZIEŻY POLSKIEJ

Polskie demokratyczne organizacje młodzieżowe przesłały na ręce sekretarza generalnego organizacji Narodów Zjednoczonych p. Trygwe Lie protest, w którym między innymi czytamy:

„Młodzież polska, zrzeszona w Komitecie Pomocy Młodzieży Walczącej o Wolność i Demokrację, zwraca się do sekretariatu Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie, która wstrząsnęła do głębi opinię całej młodzieży polskiej.

W ostatnich dniach zostali skazani na karę śmierci koledzy nasi, bohaterowie walki o wolność Hiszpanii: Nomen Mestres, Wilson Balle i Carlos Martinez.

Poza nimi na długoletnie więzienie skazani zostali koledzy Manuel de Rivacoba, student filozofii na uniwersytecie w Barcelonie i młodzi robotnicy Andres Grancia, Claudio Carrillo, Pascual Tabias, Fredrice Canon i Edwardo Palangua.

Cała wina tych niemalże dzieci polega jedynie i wyłącznie na tym, że pragnęli wolności i możliwości życia dla swego narodu.

My, młodzież polska, kórzysmy przeżyli piekło okupacji hitlerowskiej, którym znane są rzezie i mordy, krematoria i rozstrzelania, więzienia i obozy śmierci. rozumiemy bezkompromisową walkę naszych kolegów Hiszpanów.

Wiemy, że ich cały trud, poświęcenia i ofiary, to potężny wkład w dzieło zlikwidowania istniejącego jeszcze ogniska faszyzmu. Toteż zwracamy się do Organizacji Narodów Zjednoczonych, by w imię pokoju, w imię budowania szczęśliwej przyszłości młodego pokolenia, całego świata i całej ludzkości mocą swego autorytetu, popartą nieugiętą wolą pokoju milionów ludzi pracy, przyczyniła się do zlikwidowania krwawej tyranii rządu frankistowskiego.

Milionowe rzesze młodzieży polskiej, przyszły współbudowniczy pokoju światowego — zwracają się do Organizacji Narodów Zjednoczonych, z gorącym apelem, by w imię sprawiedliwości i pokoju światowego przyczyniła się do uwolnienia kolegów naszych w Hiszpanii.

Protest podpisywali: Komitet Pomocy Młodzieży Walczącej o Wolność i Demokrację, Komitet Centralny OMTUR, Zarząd Główny Związku Walki Młodych, Sekcja Młodzieżowa KCZZ, Zarząd Gł. Zw. Młodzieży Demokratycznej, Zarząd Główny „Wici“, Zarząd Główny Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację, Zarząd Główny PCK, Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego oraz Zarząd Główny Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych hitlerowskich więz. i obozów koncentracyjnych.

Serdeczne życzenia pomyślności w harcerskiej służbie z okazji

Świąt Wielkanocnych

wskłada wszystkim Druhom i Druhom

Redakcja i Administracja
„NA TROPIE“.

BIEG Z PRZESZKODAMI SPOŁECZNYMI

Godzina 18.10 przeją się w równej linii „Bobry“. Zastępowy melduje odejście zastępu na bieg. Za nimi zgłaszają się „Gryfy“. Dostają również szkic i instrukcję.

Pierwszy etap, to Urząd Pocztowy. Tam „Gryfy“ zaznajamiają się z warunkami pracy w dzień i w nocy i po krótko z urzędnicami pocztowymi. „Wtajemniczony“ urzędnik daje im taśmę telegraficzną do odczytania. Chłopcy próbują znaleźć się na stanowisku telegrafisty i starają się go zastąpić. Potem opuszczają urząd telegraficzny i udają się do sortowni paczek. Mimo północy godzinny panuje tu ruch i wra praca. Stosy paczek piętrzą się pod sam sufit. Nadeszły transporty, trzeba to wszystko wyekspediować. Jakich urzędnik pokazuje „Gryfom“ stos paczek, i wkrótce widzimy ich, jak stojąc w „łańcuchu strażackim“, przeryzując worki, paczki, paczuszki i układają je szybko w rzędy według numerów. Wkrótce kończą swą pracę, by udać się zgodnie z planem do pobliskich warsztatów naprawy samochodów. Praca zaczyna się od pokazów a kończy na klejeniu opon. Zastępowy znów patrzy na szkic i porównuje go z planem miasta, w końcu mówi: — Teraz idziemy na stację.

Nie od razu jednak doszli do celu. Z budki drożnika jakiś młody kolejarz wypytwał ich o sygnły kolejowe. Teraz dopiero udali się na dworzec. Zastęp miał tylko 10 minut czasu na zwiad dworca. Chłopcy rozdzielają się na trzy grupy, jedna zapoznaje się po krótko z rozkładem jazdy, druga prowadzi wywiad z obsługą pociągu, pozostała z pasażerami, czekającymi na pociąg.

Zgodnie z planem „Gryfy“ spieszą następnie do Straży Pożarnej. Szczerze mówiąc, ta przeszkoda najmniej ich interesowała. Po drodze natknęli się na park taksowek, gdzie przeprowadzili wywiad z kil-

koma szoferami i dwoma dorożkami. W końcu znaleźli się w budynku Straży. Dyżurny pokazał im na wstępie ekwipunek strażacki a później zaprowadził ich na pierwsze piętro, gdzie wypożyczają zmianę nocną. Tam były już i „Bobry“. Nie zdążyli jeszcze wymienić kilku słów, gdy wtem rozległ się ostry dźwięk dzwonka alarmowego. Chłopcy, nie wiele myśląc, zjechali w dół jeden za drugim po śliskich słupach, wprost do oczekujących aut.

Ruszyli z miejsca. Dopiero na miejscu wypadku zobaczyli, że są to ćwiczenia i że ów „pożar“, to po prostu stos płonących rupieci. Zauważyli, że obydwie zastępy stanowiły załogę auta, i dlatego z nimi przyjechało tylko trzech strażaków.

Były jednak „ofiary pożaru“. Z „ruin“ wydobyto dwóch „rannych“, których zastępy odtransportowały do szpitala. Rzekomi ranni wyzdrowieli na widok korytarza szpitalnego. Jednakże zastępy pozostały nałal w szpitalu. Znajomy doktor pokazuje im wszystko, co o tej porze można było zobaczyć. Nie można wprawdzie o tej porze zaglądać do sal, gdzie leżą chorzy, zwiedzili natomiast laboratorium szpitalne i jedną ze sal operacyjnych, w tej chwili nie czynną. Wszędzie trzeba zachować ciszę ze względu na chorych. Korytarzami przemykają postacie pielęgniarki i lekarzy, zmierzających do chorych. Wszędzie panuje ład i porządek. Niejednemu z „Bobrów“ czy „Gryfów“ podobano się i zapragnął od tej chwili być też lekarzem.

Chłopcy opuszczają szpital.

Wracają spieszenie na miejsce spotkania z drużynowym. Na twarzach widnieje zmęczenie, ale także skupienie i powaga. Jedno tylko zmartwienie mają „Gryfy“ — nie udało im się pokonać „Bobrów“. Bieg wypadł

prawdopodobnie jednakowo pomyślnie dla obu zastępów.

Zastępowy „Bobrów“ melduje przybycie. „Gryfów“ jeszcze nie ma. Przychodzą z opóźnieniem 35 minut. Dlaczego się spóźnili? Przecież ze szpitala wyszli równocześnie!

Zastępowy „Gryfów“ melduje, że niedaleko szpitala spadło koło z wozu, załadowanego skrzyniami. Cały zastęp pomagał przy zepchnięciu tego wozu z ruchliwej ulicy w boczną.

Po tygodniu dowiedziały się „Bobry“ na zbiórce, że bieg wygrali jednak „Gryfy“.

„Bobry“ przysięgli, że przy następnym biegu z przeszkodami nie zwyciężą „Gryfy“. Pracowitość i pilność jest przecież nieodłączną cechą bobra, dlatego muszą nadrobić stracone punkty i przodować wśród zastępów ich drużyny. Grochal Adam phm.

Filateliści!

Bogaty wybór znaczków i przyborów filatelistycznych poleca

Dom Filatelistyczny

Jan Witkowski

POZNAŃ

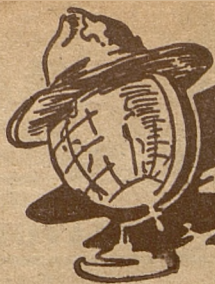
św. Marcina 18 I, telefon 27-88

Zał. 1926 r.

Na prowincję wysyłamy cenniki!

POPIERAJCIE FUNDUSZ
ODBUDOWY SZKOŁI

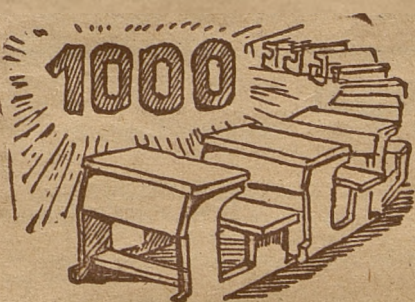

Gazetka HARCERSKA

10 marca br. minęła pierwsza rocznica podpisania w Warszawie Układu o Przyjaźni i Wzajemnej Pomocy między Polską a Republiką Czechosłowacką.

Prezydent Rzeczypospolitej Ob. Bolesław Bierut ofiarował jednej ze szkół gdańskich 1000 ławek szkolnych.

Rada Państwa razem z Prezesem Rady Ministrów powołałi Komitet, którego zadaniem będzie upowszechnienie książki wśród szerokich warstw naszego społeczeństwa.

Polska Flota Handlowa powiększyła się o nowe jednostki morskie, jakie otrzymaliśmy w ramach dostaw reparacyjnych.

Telegram do Prezydenta R. P.

Uczestnicy Ogólnopolskiej Odprawy Komendantek i Komendantów Chorągwi przelali na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej depeszę następującej treści:

Do Obywatela Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa

Instruktorzy i instruktorki Związku Harcerstwa Polskiego, zebrani na Ogólnopolskiej Odprawie Komendantek i Komendantów Chorągwi, zgłaszają na ręce Pierwszego Obywatela Rzeczypospolitej Polskiej pełną gotowość wychowania powierzony im młodzieży na świadomych i twórczych obywateli Polski Ludowej. Rozumiejac, że zadanie to dokonywane być może tylko w oparciu o nowe metody wychowawcze, odpowiadające naszym założeniom ustrojowym, dokonujemy zasadniczej przebudowy naszej pracy, przyjmując za jej podstawę pożyteczną, świadomą, zespolowo podejmowaną — Harcerską Służbę Polsce.

Ogólnopolska Odprawa Komendantek i Komendantów Chorągwi Z. H. P.

Fundusz Odbudowy „Zawiszy Czarnego“

- 79. 2 W. D. H. — Jelenia Góra . . . 200 zł
  - 80. 5 D. Harcerki im. Orzeszkowej — Brzeźnica . . . . . 400 „
  - 81. Drużyny Harcerzy — Sietesz 100 „
  - 82. 13. D. Harcerki im. J. Falkowskiej — Suwałki . . . . . 200 „
  - 83. Drużyna Żeńska im. Marii Kopernickiej — Nałęczów . . . . . 250 „
- Ogólna suma dotychczas nadesłana na fundusz odbudowy „Zawiszy Czarnego“ wynosi 57.068 zł.

„Zawisza Czarny“ czeka na dalszą pomoc.

W kilku wierszach...

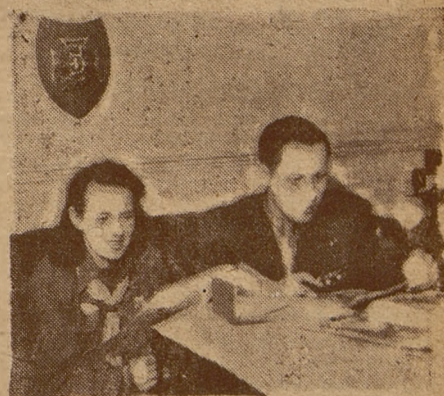
— W Bydgoszczy bawily na wizytacji Chorągwi Harcerki sekretarz generalny Z. H. P. hm. P. Lewińska i naczelniczka harcerki hm. W. Dewitowa.

— Druhowie 78 DH. im. Wł. Jagielly w Warszawie pragnąc ulżyć pracy konduktorów tramwajowych stolicy, urządzili „Wypad w teren“ pomagając im w spełnianiu swych czynności. Przykład godny naśladowania.

— Dh. B. Słocki z 16 DH. w Gorzowie uratował tonącego chłopca i udzielił mu pierwszej pomocy.

— Harcerze Przemysła wystąpili z projektem urządzenia „dni odgruzowania“. Władze miejskie projekt ten poparły wzywając do tej akcji inne organizacje.

— DH. im. T. Kościuszki w Dworakach, pow. wysoko-mazowieckiego, zorganizowała pomoc dla rodziny poety Ziemi Mazurskiej, Michała Kajki, wzywając równocześnie całą „brać“ harcerską do zorganizowania pomocy dla rodzin dobrych synów Polski.

Nasza Relakcję odwiedzili przedstawiciele czeskiego „Junaka“ z Morawskiej Ostrawy.

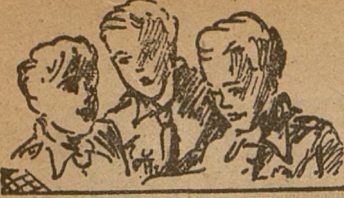

Zuchy II Drużyny „Huzarów“ z Nasiego wa (Huf — Włodawek) urządzily powitanie wiosny i „Dzień Odgruzowania Warszawy“.

Harcerki Hufca Rawickiego urzędzily w okresie zimowiska kominek harcerki w Karpaczu na Dolnym Śląsku.

SPRAWY ZASTĘPOWYCH

JAK BĘDZIEMY ZDOBYWALI SPRAWNOŚĆ RADIOFONIZATORA

Tok ćwiczeń wstępnych i prac przygotowawczych.

1. Ogólne wiadomości o radiofonizacji i naszych zamierzeniach. Należy przygotować przede wszystkim sprzęt potrzebny do wytyczania linii w terenie — tyczki, kolki, miara ze sznura i omówić ogólnie plan działania generalnego i wychowawczego.
2. Wycieczka do najbliższego radiowęzła, omówienie jego urządzeń i zapoznanie się z planem radiowęzła, zapisanie znaków konwencjonalnych Polskiego Radia, wyszukanie terenu do wytyczania linii.
3. Szkic terenu na którym będziemy prowadzić linię w skali 1:5000. Gry na znaki konwencjonalne Polskiego Radia. Przepisy o prowadzeniu linii. Omówienie wycieczki na trasę linii.
4. Wycieczka, w czasie której przeprowadzić wytyczanie linii na przestrzeni najmniej 2 klm z uwzględnieniem przepisów i sprawdzeniem szkicu w terenie i umieszczeniem trasy linii.
5. Uzyskanie sprzętu ćwiczebnego z radiowęzła, przygotowanie urządzeń do podnoszenia słupów, rodzaje i zastosowanie różnych izolatorów.
6. Impregnowanie słupów, kopanie dołów, oprawianie izolatorów na haki i wkręcanie ich do słupów, ustawianie słupów przy pomocy najprostszyczych narzędzi, przepisy bezpieczeństwa.
7. Słupolazy — pas monterski, wchodzenie na słupy, przepisy o budowie linii. Rodzaje przewodów, sposoby prowadzenia przewodów, obliczanie zwisów. Podanie tabeli i sposobu mierzenia łatą zwisów.
8. Instrukcja wewnętrzna, zaznajamiająca z materiałem, narzędziami i sposobem prowadzenia linii. Konkretne zradiofonizowanie, w porozumieniu z kierownikiem radiowęzła domu, szkoły lub mieszkania:

- c) wkręcanie haków do słupów, d) impregnowanie słupów kreoliną, e) naciąganie przewodów i przywiązywanie drutów do izolatorów.

Wymagana praca indywidualna.

1. Zaimpregnował 20 słupów.
  2. Oprawił 16 izolatorów.
  3. Wkręcił 16 haków do słupów.
  4. Wykonał 4 instalacje mieszkaniowe i podłączył je do słupów.
  5. Brał udział podczas akcji letniej w 3-ch imprezach poświęconych propagowaniu radia (ognisko, kominek itp.)
Przodownik sprawności „radiofonizatora wsi“ to starszy harcerz, biorący udział w akcji radiofonizacji, który przyjął na siebie obowiązek przygotowania zespołu i pokierowania jego pracą w terenie.
1. Zgłosił się listownie w porozumieniu z

- hucfowym do kierownika harcerskiej akcji radiofonizacji wsi i został przez niego zarejestrowany.
- Przeszedł kurs Polskiego Radia dla radiofonizacji wsi z wynikiem dodatnim i posiada z niego dokładne notatki. Zna przepisy o budowie linii napowietrznej i instalacji mieszkaniowej.
- Zorganizował i przeprowadził zbiórki wstępne i ćwiczenia grupy według wymagań sprawności.
- Nawiązał za pośrednictwem kierownika harcerskiej akcji radiofonizacji wsi łączność z miejscem pracy.
- Kierował pracami zespołu w terenie. Przeprowadził radiofonizację przynajmniej jednej wsi, budował linię na przestrzeni przynajmniej 4-ch kilometrów i wywiązał się dobrze ze swych obowiązków.

Trojak śląski

Melodia ludowa

Zwolna

Zywiej

Bardzo szybko

SPRAWNOŚĆ RADIOFONIZATORA WSI

Wymagania wstępne.

1. Brał udział w pracach przygotowawczych zespołu.
2. Brał udział w akcji propagandowej radiofonizacji kraju.
3. Jest wraz z drużyną członkiem Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju.

Wymagane wiadomości.

1. Wie kto i kiedy wynalazł radio.
2. Zna rozwój radiofonii w Polsce przed wojną i po wojnie, oraz według planu trzyletniego.
3. Rozumie znaczenia radia dla życia społecznego.
4. Objaśni znaczenie radiofonizacji kraju, a zwłaszcza wsi i rolę w tej akcji młodzieży.
5. Wie, na czym polega radiofonia przewodowa. Zna stosowane w niej elementy i objaśni ich budowę i działanie.
6. Zna przepisy instalacji wewnętrznej.

Wymagane prace zespołowe.

1. Zradiofonizował przynajmniej jedną wieś.
2. Wytyczył linię na przestrzeni najmniej 4 klm.
3. Brał udział w budowie linii: a) kopanie dołów, oprawianie izolatorów na haki,

Objaśnienie tańca „Trojak śląski“.
W tańcu bierze udział 4 chłopców i 8 dziewczynek.

Każdy chłopiec ma po bokach 2 dziewczynki, które podały mu ręce, mając ramiona zewnętrzne oparte na biodrach.

Trójki ustawiają się w czworobok. 1-sza i 3-cia wychodzą na przeciw siebie (1 krok na 1 takt), przy czym równocześnie na przemian lewą i prawą nogą, lekko, swobodnie, wymachując skośnie wprzód). W 4-ym takcie składają sobie głęboki ukłon. W

4-8-mym takcie cofają się na swoje miejsca. W takcie 8-16 czynią to samo 2-ga i 4-ta trójka.

W części „żywej“ chłopcy klaszczą w dłonie i porywają w pierw dziewczynkę z prawej strony na 4 obroty, następnie dziewczynkę z lewej strony. Po tym znowu następuje wykonanie niezmiennie części I-szej tańca aż do części żywej. Teraz w tej II części, dziewczęta zmieniają swoje miejsca, krążąc wokół chłopca, który wykonuje obroty na miejscu, trzymając dziewczynki za palec.

WIELKANOCNY

KONCERT

— Nie spieroj się. Racyji nijakiej nimos i tyla! — Stara Blicharzowa otarla fariuchem umoczone ręce i zsunęła chustkę na czoło.
— Z chłopaka może być galanty majster albo insy inżynier. Nie trza mu drogi zastawiać!

— Co tam zastawiać! Jo nie mówię co by sie nie ucyl. Ino mi o gospodarcka chodz. Nie może to na rolnika iść? Szkół teraz tyłał Kolas a mówił, że uca jak ziemię lepszom zrobić, co siać, jak sie z narzędziami obchodzić... ot, takiej szkoły mu trza!

— Trza ni trza! Każden powinien tam iść gdzie go ciągnie, bo to noli pij zrobi co lubi.

— Iii... mama zawsze jego bronią, a ja mówię: kto bandzie w polu orał? kto siał? kto zbirał? Dziaduś już ze wsyćkim na nic, także i mego Bronka niema. oj niema! Dolo moja dolo! — zaniosła się płaczem.

— A ten hunciot ino swoje śrubki kręci, a kręci, żeby go pokręciło! dzwignęła kubel wody i postawiła go ze złością na ławie, że aż chlupnęło na białą podłogę. — znajda — wymamrotała.

— Hanka! W wielki piątek wodą chlupies, niedocekanie twojej — Blicharzowa juz się zerwała, ale szybko opadła.

Stary Andrzej szedł w ich kierunku. Wyciągnięty kijem macał przed sobą drogę. Szedł do okna, które wyczuwał ciepłem słońca wlewającego się przez czyste szyby. Hanka podsunęła mu szybko stołek. Posadziła ostrożnie i niepompna niedawnej złości ucałowała ze czią pomarszczoną rękę, jakby wyczuwając, że ten starzec jest żywym pomnikiem przemijającego czasu. Słońce pieściło teraz jego olysiałą i starą głowę. Na twarzy, która w ciągu tych 80 lat życia upodobniła się do brunatnej grudy ziemi, zastępył wyraz martwej obojętności. Otwarte oczy patrzyły prosto w oślepiające słońce...

Gdy zapadł wieczór Zośka od sąsiadów wpadła w furtkę. Pchnęła ją lokciami. W pedzie zaczęła spódnica o gwóźdź.

— Ojej! — wykrzyknęła z zalem nad rozdartym pasiakiem, nie zatrzymała się jednak i już mocowała się z drzwiami Blicharzowej chałupy.

— Jest Jacek?... zawołała zdyszana od progu Z całej jej postaci bilo podniecenie.

Nie czekając odpowiedzi zachmurzonej Hanki, podbiegła do oświetlonego nocną lampką stołu, przy którym Jacek czytał książkę. Gdy ją odłożył, karty szybko przewróciły się ukazując tytuł: „Nowy świat fizyki“ — przeczytała — no, no ciągle o tej fizyce czytasz? Przypomniała sobie nagle z czym przyszła i złożyła ręce.

— Jacuś, bo u nas się światło popsulo. Chciałam se tą ładną bluzkę uprasować. Ciotka mówiła weź duszam a ja nie, tylko to

do ciebie i jak fuknęło! Iskry żelazne poleciały i teraz ciemno!
— Zawsze się tej lekstryki bojam! — mruknęła zza pieca Hanka, poprawiając choremu Jaśkowi poduszki.
— Pójdiesz? pytała Zośka błagalnie.
— Pewno! wyjął z szuflady obcażki, śrubokręt. Gdy wypchał drucik do kieszeni spojrzął na jej wesołą ufną buzię. Uśmiechnął się do niej szeroko.
— Będziesz miała bluzkę — nie martw się. A mam jeszcze dla wszystkich inną niespodziankę — dodał szeptem do ucha Zośki i już ich nie było.

Z komory wyszła Blicharzowa i pochyliła się nad Jaśkiem.

— Lepiej mu? spytała Hanka.

— Iii... musi nic — westchnęła.

Dziecko patrzyło obojętnie na babkę, błędziło wzrokiem po suficie i krzywiło się do płaczu. Blicharzowa wzięła kawalek papieru nożyczki i grubymi rękami wycięła niezgrabnie rząd lalek trzymających się za ręce.

— Złociusieńki! Naści maluccki wnusiu, pobaw się żdzibko — wetknęła mu lalki w rączkę. Popatrzył i rzucił.

— Nie chcą tańcować babuniu. Nie chcą — i rozplakał się.

Z chylącym się ku zachodowi słońcem przemijała wielka niedziela. W chałupie Blicharzów pełno było złotych plam światła na podłodze. Hanka strzepnęła serwetkę, zmiotła okruchy z podłogi i siadła za piecem koło Jaśka. Smutno jej było. Patrzyła na swoje chore dziecko, które urodziło się już po śmierci ojca. Było blade, wątłe, bez cienia uśmiechu. I ciągle jej chorowało. Czy też kiedy z niego chłop wyrośnie? Położyła mu na pierzynie barwne pisanki i patrzyła jak wodził chudymi paluszkami po śladach wosku. Obok niej na ławie drzemał stary Andrzej. Przy stole Jacek wkładał jakieś druciki do dużej skrzynki, w której z przodu barwił się kwadrat samodziálu. Oczy Zośki błędziły między skrzynką, rękami chłopaka a jego twarzą. Blicharzowa patrzyła z ułnością. Kacprowie jednak więcej z ciekawością. Niedowierzali czy Jacek coś zmajsruje.

— Skończzone. Postawił skrzynkę na stoliku pod oknem i włączył kontakt. Cisza i oczekiwanie zawisło w izbie. Hanka wsłuchiwała się w nią ze złośliwą niechęcią. Słońce zwolna uciekało z pokoju i ostatni jego blask malował złotą czerwienią framugę okna. Ze skrzynki popłynęła na izbę cicha melodia jak echo dzwiczącej srebrem skowronkowej piosenki.

Jacek oparł rękę na aparacie. Twarz jego była skupiona, pełna powagi. Z wewnątrz było na nią światło radości. Patrzyli w niego jak w obraz. W zdziwionym zasluchaniu nie zauważyli starego Andrzeja, gdy szedł do nich, macając kijem drogę. Niewidzącymi oczyma błędził ponad skrzynką, zdawało się, że to ostatni błysk słońca rozjaśnił zoraną latami twarz. Drżące, wyciągnięte dłonie szukały czegoś w powietrzu. Może chciały uchwycić dźwięki, które ku niemu płynęły? Hanka podsunęła mu skwapliwie stołek. Jacek ujął łagodnie jego starcze ręce i położył je na guzikach odbiornika.

— Tak pokręćcie dziaduniu, a będzie głośniej grało, a jeśli tak — to znowu ciszej.

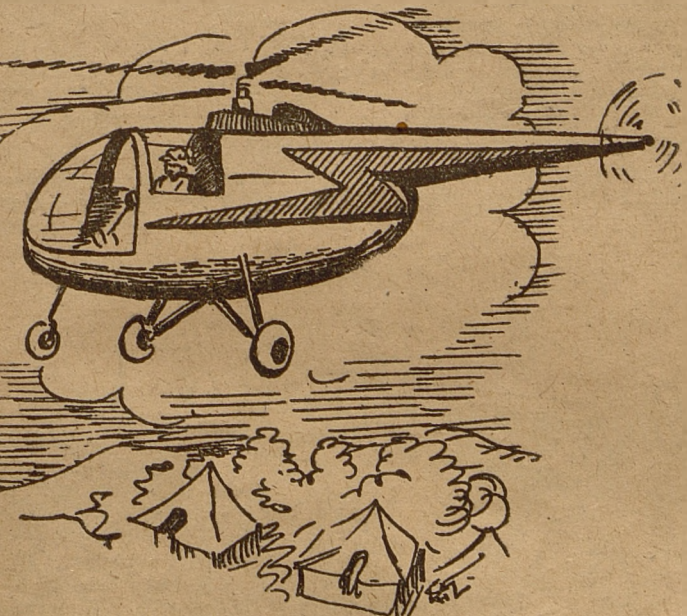
Ręce starca przekręciły gałkę — izbę wypełniły skoczne dźwięki muzyki.

Z za pieca rozległ się jasny radosny głos:

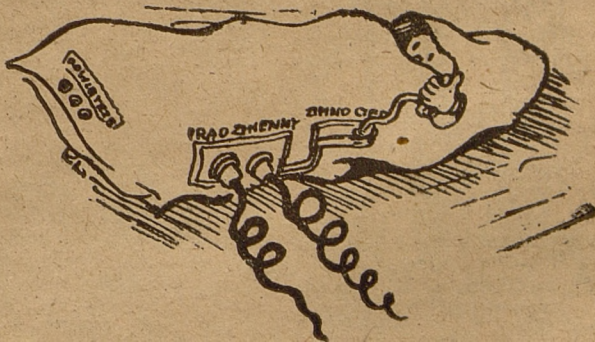
— Babuniu! Lalki tańcujom, o jak tańcujom.

Hanka roześmiała się nagle z całego serca. Z tym śmiechem uleciała niechęć do Jackowych rojeń.

Wielkanocny dzień napenił chatę wiosennym radosnym nastrojeniem, a tajemnicza skrzynka Jacka wprowadziła z dalekiej Warszawy nowe życie do znojných dni Blicharzów. Ryś.

Naczelnictwo Z. H. P. otrzymało 20 szt. helikopterów, które będą użyte do wizytacji w tegorocznej akcji letniej. Przygotujmy się na niespodziewane wizyty z powietrza.

Centrala Dostaw Harcerskich przydziela wszystkim instruktorom i drużynowym Spiwory ogrzewane prądem elektrycznym. Zgłoszenia pisemne kierować do dnia 15 kwietnia 1948 roku.

Harcerska

Przegląd POLSCE

Dziewczeta pochylili się nad mapę.
— To tu, Tu będziemy obozowały — jasne i ciemne oczy podgżyły za palcem drużynowej.

Oj, jestem ciekawa jak to będzie, czy tak jak w przeszłym roku? — żywo zapytała zastępowa „Iskier”.

W przeszłym roku miałyśmy też stałe, codzienne zajęcia świetlicowe — zawolala Heta.

— Tak. A jak doszło do tego? Dzieci zaciekawione, żądne zabawy gawędy się na nasze boisko. Przychodzili codziennie, a my zauważywszy, że nasza opieka jest im potrzebna, poczęłyśmy organizować świetlicę.

— Oj, jakie miałyśmy trudności. Na przedce trzeba było układać plan zajęć, dobierać pieśni, gry, opowiadania.

— W tym roku tego nie będzie, bo przygotowujemy się lepiej!

— Oto właśnie chodzi — zaczęła drużynowa. Pójdziemy do dzieci przygotowane i zaopatrzone w potrzebny ekwipunek. Świetlicę dla dzieci w wieku od 5—14 lat będziemy prowadziły w oparciu o szkołę.

— A ile ich będzie? — niecierpliwła się Danka.

— Nie wiem dokładnie. Przewidujemy od 20—40. Zajęcia będą trwały od 2—4 godzin dziennie. Zorganizujemy też dożywianie.

— Brawo! Mój zastęp zajmie się dożywianiem — krzyknęła Danka. Dziewczeta moje ukończyły zorganizowany przez P. C. K. kurs higieny dziecięcych, to będą gotowały zdrowo i pożywnie.

— Tak, Twój zastęp zajmie się poza tym zagadnieniem higieny naszych dzieci.

— Ja też chciałabym coś powiedzieć, tylko nie wiem, jak zaczęła Marysia. Mnie chodzi o to, by naszym dzieciom pomagać w nauce, pokazać im Polskę, by jakoś można je było zaznajomić z potrzebami naszego kraju, rozbudzić już w nich chęć służenia Polsce, szacunek dla pracy i dla zbiorowego wysiłku.

Drużynowa patrzyła uważnie na Marysię.

— Marysiu, podejmujecie się bardzo ważnego zadania. Chodzi ci o wychowanie oby-

watelskie i repolonizację naszych dzieci. Do cie radę?

— Na pewno! — zapewniła gorąco Marysia.

— Moje „Plomienie” to dziewczęta żywe, rażne, wolą pracować rękami jak „głowa” — zaczęła Zosia. — Dla nas najprzyjemniejszą robotą będzie urządzenie boiska szkolnego.

— My zorganizujemy biblioteczkę i czytelnię. Zrobimy ciekawe katalogi, urządzimy konkursy zachęcające do czytania.

— Druhu. „Dwójka” też prowadzi służbę dziecku, ale one mają inne zadania. Będą prowadziły dziecięcę.

— Tak w zakres służby dziecku wchodzi prowadzenie dziecińca, przedszkola, świetlicy, kolonii i półkolonii, domu dziecka lub kolonii na obozie, w zależności od potrzeb terenu. My będziemy prowadziły świetlicę!

— Ej, jak Ty się do tego zabierasz, jakbyś motyki nie widział — śmiał się Józio patrząc na pracę Janka.

— Widzieć to widziałem, tylko że jeszcze nigdy nią nie pracowałem. Ale czekaj, wnet się nauczę nawet Ciebie prześcignę, choć tak wprawnie kopiesz — odgryzał się Jank, wywijając motyką.

— Dobrze, dobrze, kto kogo prześcignie! Kto najwięcej i najsprawniej kopie! — wolał chłopcy z zastępu „Zubrów”.

Chłopcy z zapalem zabrali się do roboty. Przeciągali sznurek, mierzyli, odliczali kroki, kopali, porównywali z planem wykonanym w skali na poprzedniej zbiórce.

— Hej! „Zubry” — krzyknął na nich jeden z „Jeleni”. — Cóż to pracujecie z takim zapalem. Włosa wam się zapocął!

— Uspokój się — odciął najstarszy „Zubr”. — U nas ogłoszono wyścig pracy. „Jelenie” podniosły głowy.

— Co?

— Stańcie z nami do współzawodnictwa. Kto skończy pierwszy. My z przygotowaniem skwerku pod zasiew trawy, czy Wy

z wykonaniem koszów na śmieci! — zapraszały „Zubry”.

„Jelenie” popatrzyły po sobie. Zgoda — odkrzyknęły „Jelenie” i zabrały się ochoczo do pracy.

Gwizdek drużynowego przerwał robotę.

— Dostę na dzisiaj. Jutro dalszy ciąg pracy. Chłopcy z niechęcią odłożyli narzędzia. Tak bardzo chcieli już zobaczyć te skwerki gotowe, ogrodzone, ozdobione napisami, zabezpieczone w kosze na śmieci, zielone, barwne, pachnące.

Starannie oczyścili łopaty, motyki, grabie.

— Druhu drużynowy — odezwał się Józio — ale to dobrze, że już tu przygotowujemy się praktycznie do zdobywania sprawności „przyjaciela zieleńców”. Byłaby to heca, gdyby na obozie trzeba się było dopiero uczyć posługiwać narzędziami, czyścić je, planować pracę, obliczać.

— Z tych przygotowań to mamy podwójną korzyść — zapewniał Jank — zdobędziemy usprawnienie, które ułatwi nam pracę na obozie, a przede wszystkim ozdobimy nasze aszary od dymu miast!

— Wiecie — dodał Maniek — musimy myśleć dużo ciekawych i dowcipnych napisów na tablice i kosze na śmieci, bo przecież naszej drużynie wypadnie robić zieleńce w miejscowościach letniskowych.

Chłopcy zaśmiali się. Oj, nauczymy wycieczkowiczów, że pracę trzeba szanować i piękno kochać!

— Jank spojrz na tego staruszka, aż usta otworzył z wrażenia.

— Patrzenie — zawołał Zbyszek — z jakim zainteresowaniem słuchają wszyscy muzyki.

Chłopcy ciekawie obserwowali zebraną w izbie grupę ludzi, spoglądających z radością na małą ciemną skrzynkę, niosącą im nowe życie, nowe wieści z szerokiego świata.

Zbyszek podszedł do okna. Patrzał zadowolony na przeciwległy dom To karczma. Ileszce wczoraj dochodziły z tamąd piątkie głosy. Dziś natomiast prawie cała wieś

zebrała się w izbie u Marcina na skromną uroczystość oddania przez harcerzy pierwszego głośnika radiowego do użytku wsi.

— Oj! jaka to będzie radość — zawołał w zachwycie Stesjan — gdy w każdej wiejskiej chaćce będzie rozbrzmiewała piękna muzyka, można będzie usłyszeć ciekawe wiadomości z zakresu uprawy zbóż, hodowli, ogrodnictwa i sadownictwa, gdy najaktualniejsze wiadomości usłyszą rolnicy bezpośrednio.

Silne pukanie do drzwi rozległo się w izbie. Wszystkie głowy skierowały się w tę stronę, a po chwili na progu stanął wiejski listonosz, trzymając w ręku pęk listów oraz gazet.

— Co to dzisiaj się dzieje w tej wsi — rzekł. — Czy może jakieś święto. Chodzę od chaty do chaty i nikogo w niej nie znajduję. — Wtem wzrok jego padł na głośnik radiowy stojący na stole, z którego płynął spokojny głos speakera, wygłaszającego pogadankę o oczyszczeniu sadów. Z ławy podniósł się „soltys, stary Maciej”.

— Chodźcie no tu bliżej, posłuchajcie i wy też tej ciekawej pogadanki. Taka mała skrzyneczka pogadziła nas z miastem. A wiecie, kto to zrobił? To ci chłopcy-harcerze — rzekł i wskazał na zastęp stojący przy oknie.

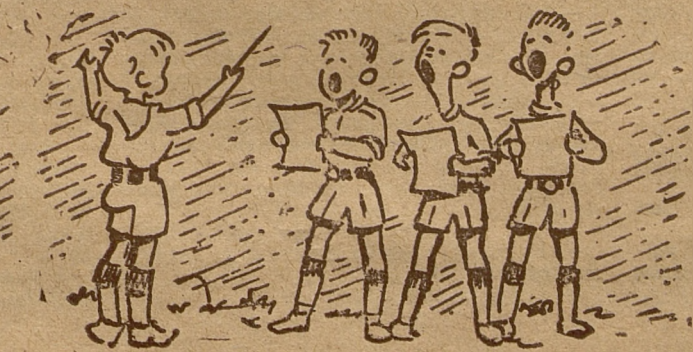
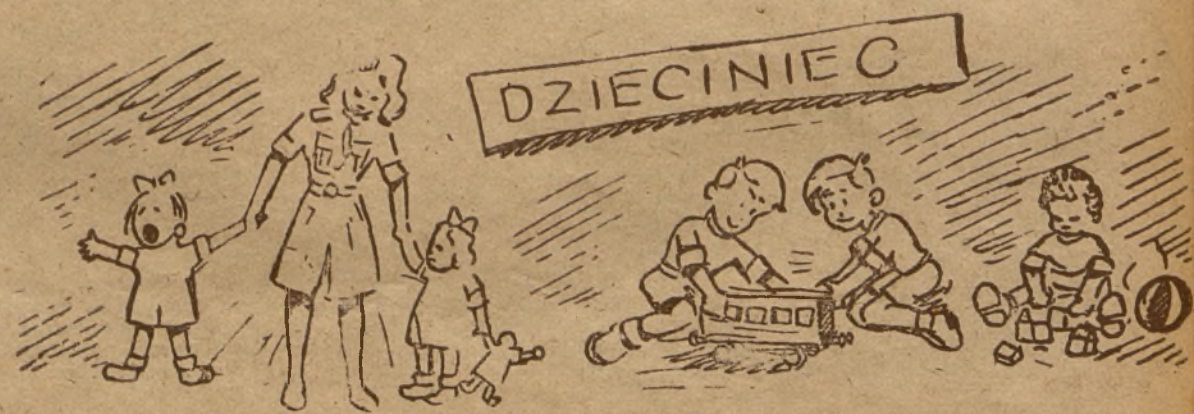
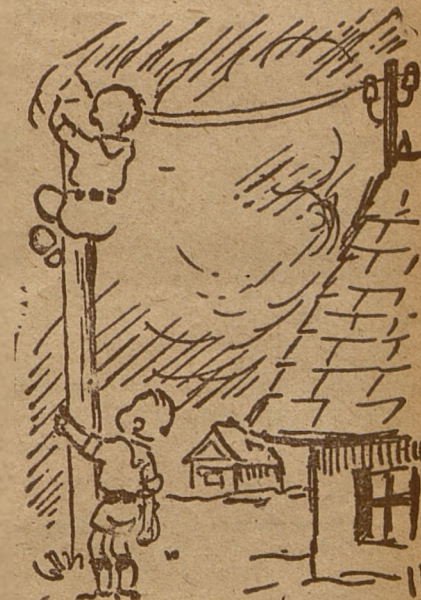
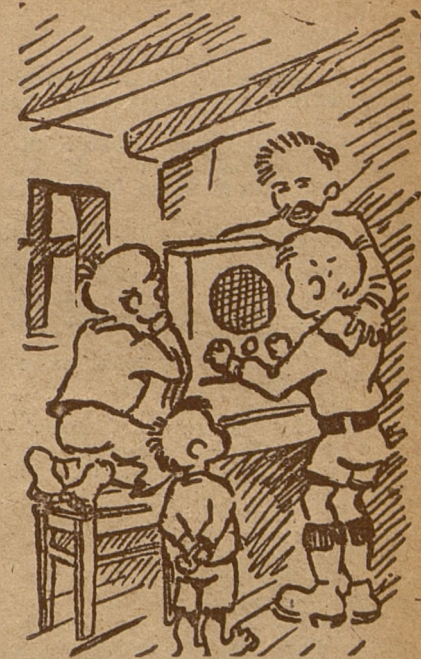
Listonosz wręczył Maciejowi gazety. Ten przeczekał je kolejno i jakby do siebie mówił z cicha:

— Wtorek 9 marca, środa 10 marca, czwartek 11 marca... a dzisiaj, no którego to mamy dzisiaj? przecież to już sobota 13 marca. Gdy z malej skrzyneczki ogłoszono przerwę, Maciej wyszedłszy na środek chaty rzekł.

— Macie tu gazety gospodarze! Ale patrzcie, z jakim opóźnieniem one do nas przychodzą. Dzięki radiu, już od teraz będziemy mogli dowiadywać się najkrótszą drogą, co nowego stało się w świecie. Radio obliży naszą wieś do miasta, będzie najlepszym informatorem i doradcą.

— Tak, tak, rzeczywiście — mruzcili siedzący pod ścianami na ławach gospodarze. Kilku gospodarzy zbliżyło się do szczęśliwej grypy radiofonizatorów.

— No, Druhowie — rzekł jeden z nich — jesteśmy Wam wdzięczni za ten społeczny zysk...

HISTORIA Galganiek

— Pokaż, pokaż — dziewczynki wrywały sobie z rąk do rąk arkusz maszynopisu.

— Lalki galganiane wielkości 21 cm — znalazła wreszcie Krysią — 80 zł.

— A w sklepie są po 200 zł!!! sprzeciwiała się Ala.

— Nie wiesz jak zdzierają przed świętami?

— Wasza kalkulacja musi być uczciwa.

— Weźmy, że i was laleczka kosztuje 80 zł. Uczciwy zarobek nie powinien przy takim towarze przekroczyć 50%.

— Czyli możemy sprzedać nasze Galganianki po 120 zł?

— Na pewno!

— Hurra! Tyle forsy dla zastępu! — ucieszyła się Jadzia — skarbniczka.

— A za 120 zł każdy może kupić. Nie zdzieramy!

— Nie, na pewno żadna komisja specjalna nie mogłaby mieć do was pretensji — śmiał się znów tatuś Krysi.

— Wie Pan, że z tą pracą to było bardzo ciekawe — powiedziała Fila.

— Nigdy mi do głowy nie przyszło. — A jak pomyśleć to takie proste: nic człowiekowi nie przychodzi bez pracy...

— A proszę Pana skąd robotnik wie, za ile ma sprzedać swój czas?..

— To wam wytłumaczę chyba innym razem, bo muszę iść do roboty, a i wam czas do lekcji.

Krysią chwytą ojca za rękaw.

— Dziękuję Ci strasznie, tatusiu!

— My wszystkie dziękujemy!

— No to zaśpiewajcie mi coś na dowiedzenia...

— Lenek, lenek...

— Len nam zakwitł Jagusiu...

— Zaczęła Hala — ulubiony kujawiaczek zastępu.

— Śliczna piosenka i też akurat o pracy. Dziękuję bardzo i dowiedzenia miłym Galganiankom... Czuwaj! — rzucił ojciec Krysi już we drzwiach.

— Czuwaj! — odrzyknęła z zapalem siódemka...

I tak Galganianki zostały wycenione.

POZEGNANIE DZIECI

i co o tym wszystkim myśli siódemka.

Mirka idąc na zbiórkę spotkała w bramie panią Andzię.

— Dzień dobry. Jak tam wasze laleczki?

— Dziękuję, świetnie... I nagle zacerwieńnięła się jak burak i czymprędzej skręciła za braunę.

Na śmierć zapomniała przecież o obiecannej lalce dla malej Zosi.

Dobrze, że dziś dopiero oddają Galganianki do drużyny. Po drodze zajdą i odniosą jedną do krawcowej.

Mirka wpada jak bomba do mieszkania Krysi.

— Krysiu, nie pakuj wszystkich lalek — woła od progu. — Jedna musi zostać dla Zosi.

— Prawda! Byłybyśmy zapomnieli.

— I byłoby świnstwo — rzuciła zdecydowanie Ala.

— Spieszcie się: jak mamy tam zająć to trzeba już wychodzić, bo spóźnimy się na zbiórkę drużyny.

Znów łupot nóg pod drzwiami Pani Andzi.

— To my. Do Zosi. Bardzo się nam spieszy.

Pani Andzia przyprowadza z kuchni pulchną 3-letnią dziewczuszkę z buzią umorusaną jajkiem.

— Przywitaj się Zosi! — Ale Zosiunia chowa się za matką. — „Zosią nie przywita!”

— To Zosia nie dostanie laleczki.

— Zosia nie przywita!

Irusia wysuwa się naprzód. Jej Isia przecieży też taka uparta a jakoś daje sobie z nią radę.

— Laleczka będzie dla mamusi — mówi spokojnie. — Chodź mamusiu, zobacz jaka ładna. Tu ma oczka, tu buzię i sukienkę ma.

— Dzień dobry — mówi nagle Zosia wysuwając się zza matki. — Ta laleczka dla Zosiuni.

— Ha! ha! ha! — śmieją się dziewczynki, kiedy mała porywa i siada z nią pod stołem.

— Tu ma oczka, buzię tu i sukienkę ma.. laleczka kochana.

— Dziękuję wam bardzo, panienki — mówi pani Andzia. Ślicznie się wam udało. A mała będzie szczęśliwa, że nie wiem. Żeby mi kto 1000 zł dał, nie byłoby w domu tyle radości...

— No widzicie ile jest warta nasza księżniczka — śmieje się już na schodach Krysią...

— A przychodźcie po Galgankę — woła za nimi z góry pani Andzia.

Siódemka gna do szkoły. Na korytarzu przed klasą już zebrane zastępy. Każdy oddaje zawiniętą paczkę przybocznej, która podaje ją zaraz przez drzwi do klasy.

Tam szykuje się wystawę. Który zastęp weźmie pierwsze miejsce?

Pięć po piątej przyszła pani „od robót” i opiekunka drużyny, ulubiona panna Kazienka.

Otworzyły się drzwi klasy: Na stolikach z ławek przykrytych szarym papierem leżą zabawki. Miejsce każdego z pięciu zastępów oznaczone jest jego proporczykiem.

Podczas kiedy Janka — drużynowa omawia z paniami pierwsze stoisko, „siódemka” rzuca się do oglądania.

— „Galganianki” najładniejsze — decyduje Mirka. — Ale Krysią nie jest tego zdania. Podobał jej się bardzo komplet pomyślowych gier, wykonanych przez „Deby”.

— Drużyna! — padła wkrótce komenda.

— Ustawcie się zastępami. Zastępowe rozdają kartki. Głosujemy na najlepsze zabawki. Warunki znacie. Każda ma tylko jeden głos. Głosy Pań jako fachowców liczą się za 3.

— Ale one są naprawdę najładniejsze..

— Krysiu, czy można głosować na swoje? szeptem pyta Ala.

— Co ty znów!

„Wszystkie głosy zebrane. Siadamy teraz w kręgu. Każdy zastęp miał opowiedzieć nam jak zorganizował robotę i jak mu poszło”.

Zaczynają „Deby” jako najstarsze.

— My na końcu — rzuca Ala mrugając znacząco okiem — jak zawsze...

— Cicho... Przejęta „siódemka” jednym uchem słucha opowiadania.

Wreszcie przyszła ich kolej...

— Historia naszych Galganiek — zaczęła Krysią — jest dłuższa, może dlatego, że nie wszystko nam się od razu udawało, a może przez przygody jakie się nam zdarzyły...

— Zaczęło się od księżniczki, której tu nie ma — bo...

— Opowiedz najpierw o fabryce.

— Nie zapomnij o malarzu...

— Najpierw właściwie — ciągnęła Krysią — nie wiedzieliśmy co robić, dopiero jak siostrzyzka Irusi zawinęła łyżkę w galganiek, wymyśliłyśmy Galganianki. Potem mój pies wyciągnął wujkowi z kieszeni bawelnę... I pojechałyśmy po odpadki do fabryki.

— Widzieliśmy greplarnię, przedzalnię.

— I krosna.

— I byliśmy u Rady Zakładowej na obiedzie.

— Ale przedtem zrobiliśmy już z pomocą pani model — właśnie tę księżniczkę, której tu nie ma — uchwyciła znów wątek opowiadania Krysią.

— Potem szukałyśmy maszyny. Jedna była za stara. więc poszłyśmy do pani krawcowej w domu Mirki. I tam szłyśmy wszystkie lalki. To była nasza fabryka. Pani Andzia nam trochę pomogła.

— Pomoc fachowa była dozwolona — wtrąciła szybko Ala.

— Jej córeczce zaniosłyśmy potem pierwszą lalkę — księżniczkę.

Jak wracałyśmy ze zbiórki, Hala spotkała jednego malarza. I obiecała że przwidzie do niego.

— Żeby mu pomóc malować — wtrąciła znów Ala.

— Poszłyśmy z Hala wszystkie, żeby jej ciocia się nie niepokoiła.

— To było wspaniale — przerwała tym razem Mirka.

— Druhu! Tam była prawdziwa pracownia i on Hala malował, a myśmy oglądały takie ciekawe księżki i dowiedzieliśmy się tyle o obrazach. I ten pan poszedł z nami do ciotki Hali i okazało się, że on jest bardzo sławny. Ale nam namalował twarze Galganiek i dał czekoladę, i zaprosił na zawsze, żebyśmy przychodziły i miałyśmy w niedziele zbiórkę na wystawie obrazów... I...

— I może Krysią dalej opowie — bo ty się aż zadzłszała Mirko... i ciągle przerywasz. — Więc Mirka wyciera nos a Krysią ciągnie dalej... O tym jak każda ubierała laleczkę według rysunku malarza i o zbiórce z „ekonomią”, o Zosi, przez którą omalże się nie spóźniły...

— Rzeczywiście całą historię mają wasze laleczki — powiedziała Jaga. Panie szeptały coś do siebie.

— My chcemy je jeszcze raz zobaczyć. Niech pokażą, niech jeszcze raz pokażą — wołała drużyna.

Więc każda pokazywała swoją córeczkę. Wszystkie dziewczynki się śmiały z zabawnego podobieństwa.

— Uwaga! — proszę znów wziąć karteczki. Oceniamy najciekawiej, najlepiej przeprowadzoną pracę zastępu.

Wszystkie pochylili się nad kartkami.

— Pięć, siedem, dwanaście... tu 20-cia, 48 — mam wszystkie głosy.

Teraz przygotujcie wszystko do pakowania zabawek — póki my obliczymy głosy.

— „Deby”, na pewno „Deby” — jęczała Mirka. Widziała jak „Świefliki” pisały na nie.

— Uwaga! Drużyna zastępami zbiórka! I miejsce zajął zastęp „Galganiek”, prze-

S T O L A R K A

praszam „Sikorek“. „Galganiani“ zdobyły przewagę 10 punktów w pierwszym i drugim głosowaniu.

— Hurra Galgani! —
 — Wiwat nasze najmłodsze! — wina-
 wała zastępowi panna Kazieńka.
 — Śliczne, śliczne te wasze laleczki.
 — Na pewno zwyciężą w hufcu.
 — Na pewno pojedą do Warszawy!
 — Na cześć Galgani! — Tylko już
 nie „czuwajcie“. Jaga tak tego nie lubi.
 Wymyślcie od czasu do czasu coś innego.
 „Galgani! Galgani!“ niech żyją,
 żyją nam.

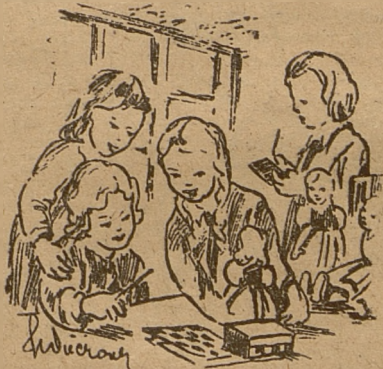
Siódemka jest w siódmym niebie...
 Kiedy wesoly wąż, który ją owinął usiadł
 znów na znak Jagi na podłodze, Krysia
 podnosi rękę. Ja chcę coś jeszcze powie-
 dzieć: Nasz zastęp chciał przed Bożym Na-
 rodzeniem zdobyć trzeci stopień. Ale nie
 mogłam już tego zmieścić Jago. ciągle było
 coś nowego do zrobienia.

Wyślałam i myślałam jak to zrobić. By-
 łyśmy w fabryce — dużo tam dowiedzia-
 łyśmy się nowego — to przecież były wie-
 domości o Polsce. Zrobiliśmy też niespod-
 dziankę Zosi i „tropiliśmy“ mieszkanie ma-
 larza — ale to wszystko tak jakby przy-
 padkiem.

krzyża nie rysowałyśmy, ani lilijki.
 ale — ale ja właśnie chciałam powiedzieć
 że zbiórki były takie ciekawe, i że my chce-
 my jeszcze potem robić zabawki.

— I nasz zastęp postanowił, że nie chc-
 my już być „sikorki“ tylko „Galgani!“
 tu Ala nie wytrzymała i przerwała raz
 jeszcze Krysi.

— Bravo Galgani! — klaskaly w rę-
 dziewczęta.

Ale Jaga była poważna i naradziła
 z opiekunką drużyny.

— Rada drużyny do mnie! Pakujmy
 wszystko, my wrócimy za chwilę.

Każdy zastęp likwiduje swoje sto-
 lary.

Trwało to dość długo. Już paczki
 związane, gdy Rada wróciła w wy-
 na twarzy.

— Drużyna w szyku zbiórka.
 kregiem.

Co to jeszcze będzie?

— Drużyna! Bacność!

3. Ż. D. H. im. Curie Skłodowskiej
 dnia 24 listopada 1947 r.

ROZKAZ L. 10.

Uznając, że zastęp „Sikorek“ wykazał w
 pozytywnej pracy postawę harcerską i prak-
 tycznie wypełnił najważniejsze wyma-
 gania III stopnia, przyznaje stopień ochot-
 niczki wszystkim jego członkom:

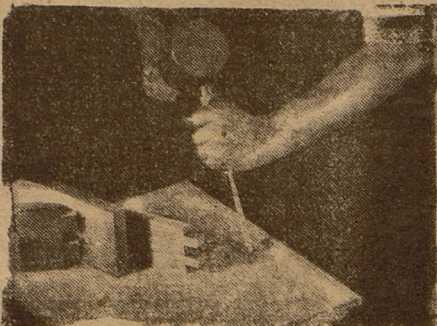
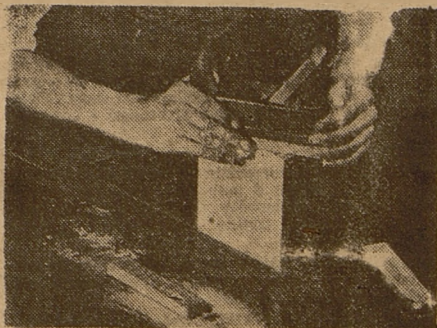
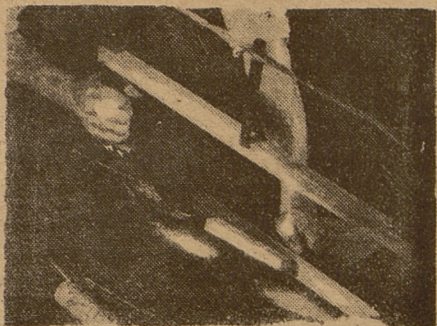
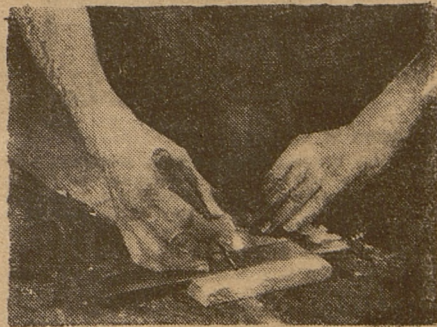
Ali N. Feli G.
 Mirce P. Jadzi G.
 Hali J. Irene F.

Zatwierdzam zdobytą przez zastęp nazwę
 „Galgani!“.

Czuwaj!

podpisano: Jadwiga T. drużynowa
 Galgani! stały jak wryte z płonącymi
 oczami. Tylko Hali-Zakłętej jak zwykle ze
 wzruszenia drżały usta.

— Nie mam dziś dla was lilijek — koń-
 czyła Jaga. Dostaniecie je pod naszą choi-
 nką. Ale chciałyśmy, żebyśmy my same i cała

W poprzednich numerach podaliśmy spis
 narzędzi, jakie należy posiadać we własnym
 warsztacie stolarskim. Nie wypada jednak
 patrzeć na te narzędzia i chęć się nimi.

Należy więc nauczyć się posługiwać każ-
 dym narzędziem. Jak to zrobić, podajemy
 obok na zdjęciach. Własną praktyką uzupeł-
 nić trzeba resztę.

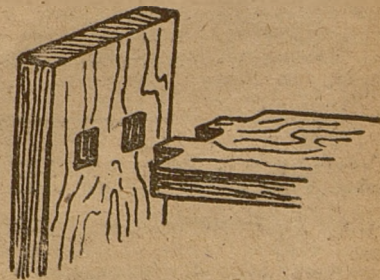
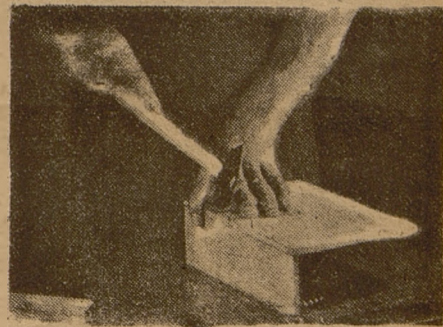
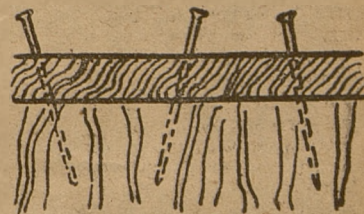
Na zdjęciu 1-szym podajemy sposób, w ja-
 ki należy zaznaczyć sobie przy pomocy ryłca
 i kątownika miejsce, które chcemy odpilo-
 wać.

Na zdjęciu 2 podajemy podłużne cięcie
 pilą oraz sposób trzymania deski i pily.

Zdjęcie 3 — po odpilowaniu, krawędzie
 deski należy wygładzić strugiem.

Zdjęcie 4 oraz rysunek obok przedstawia
 sposób dutowania zaciosów. Tu należy ró-
 równieź wykonać pracę dokładnie, gdyż od te-
 go zależy trwałość wykonanego przedmiotu.

Zdjęcie 5 — zbijanie desek gwoździami na-
 leży do umiejętności. Gwoździe wbijają się
 skośnie tak jak podajemy na rysunku poniżej.

drużyna zrozumiała tu dziś na zbiórce że
 harcerstwo to nie węzły i nie tropienie. i nie
 rysunek krzyża nawet — że to nasza cie-
 kawa, radosna praca, przez którą chcemy
 być pozytywne. — Zbiórka zakończyła się
 śpiewem.

— Druhno, — prosiły Galgani! —
 niech druhna tak robi, żebyśmy wiedzieli
 co się stanie dalej z naszymi dziećmi...

Główna Kwaterna Harcerok
 Wydział Gospodarczy
 Warszawa, dnia 19. 1. 1948 r.

Do
 3. Ż. D. H. im. Curie Skłodowskiej
 zastęp „Galgani!“

Zgodnie z Waszą prośbą zawiadamiamy,
 że w pierwszy dzień Ogólnopolskiego Kier-
 maszu Zabawkarskiego Harcerok 6 laleczek
 wykonanych przez Wasz zastęp zostało za-
 kupione w ramach zbiorowego zakupu
 przez kierownictwo Państwowego Domu
 Dziecka w Olsztynie.

Jedna laleczka została do dyspozycji Wy-
 działu Programowego G. K. Harcerok jako
 model wyróżniony.

Czuwaj!
 podpis (—)

Na tym kończy się historia „siedmiu si-
 strzyczek Galgani!“. Poszły spełniać
 swoją lalczyńską służbę.

SPORT

PING-PONG W KUTNIE

29 lutego br. rozegrano spotkanie zespołowe i indywidualne miłośników tenisa stołowego w Kutnie. Tytuł mistrza zdobył druh Daszkowski z 1 K. D. H. Zespołowo drużyna K. D. H. zwyciężyła drużynę 6 K. D. H. w stosunku 6:3.

NAWET ... MECZ HOKEJOWY

22. 2. br. H. K. S. Ostrowiec rozegrał mecz hokejowy z drużyną K. K. Z. O. z Ostrowca. Mecz po burzliwej grze zakończył się wynikiem 2:2.

KOSZYKÓWKA I SIATKÓWKA NA ŚLASKU.

W dniach 21—22. 2. br. odbyły się w Katowicach chorągwiane zawody w koszykówce i w siatkówce. Do zawodów stanęło 20 zespołów męskich i 3 żeńskie, a w koszykówce 9 zespołów męskich. Rozegrano 33 mecze w siatkówce i 6 w koszykówce. Pierwsze trzy miejsca zdobyli kolejno w koszykówce: H. K. S. Tarnowskie Góry, Dąbrowa Górnicza i Sosnowiec, w siatkówce: Wodzisław, Lubliniec i Świętochłowice. Pasiom zawodów wysoki.

KIELCE

W Kielcach 21 i 22. 2. br. zorganizowano mistrzostwa piłki ręcznej Kieleckiej Chor. Harcerzy. W wyniku rozgrywek tabela zwycięzców ukształtowała się następująco:

w siatkówce: 1. Lechia I — Kielce, 2. Żubr I — Częstochowa, 3. Żubr TT — Częstochowa.
w koszykówce zwyciężył H. K. S. Lechia — Kielce.

OSTATNIE ZAWODY NARCIARSKIE

Dnia 29. 2. br. odbył się w Zawierciu narciarski bieg o mistrzostwo Hufca. Startowało ogółem 20 zawodników. W kategorii chłopców 1 miejsce zajął dh Kadłubek 15 ZDH. (3 km — 20,03 min.), w kategorii juniorów dh Kaczmarek J. 89 ZDH. (5 km — 32,45 min.) i w kategorii seniorów dh Mleczko W. 89 ZDH. (9 km — 62,05 min.).

POKAZ GIMNASTYCZNY H. K. S. BYDGOSZCZ

Zawsze ruchliwy H. K. S. bydgoski wykorzystał szkodę referentów W. F. Pomorskiej Chor. Harcerzy, organizując na nim piękny pokaz gimnastyczny. Zwłaszcza harcerki wykazywały dużo zręczności i sprawności fizycznej.

KRAKÓW GÓRA!

H. K. S. Tarnów zorganizował turniej siatkówki, w którym wzięło udział 8 zespołów. Pierwsze miejsce zdobyli harcerze krakowscy (K. K. S. Kraków), drugie Spolem Tarnów, trzecie Tarnowia I.

CIECHOCINEK

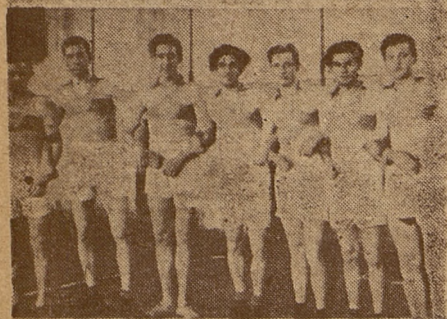
W dniu 1. II. 49 odbyły się w Ciechocinku harcerskie mistrzostwa tenisa stołowego. Tytuł mistrza zdobył dh Karpecki z 12 D. H.

BOKS U HARCERZY WYBRZEŻA!

Ruchliwy, Harcerski Klub Sportowy w Sopocie może się poszczycić licznymi sukcesami. Ostatnio zawiązał u siebie sekcję bokserką. Pierwszy występ młodych bokserów H. K. S.-u, w których wzięło udział przeszło 100 zawodników, przyniósł im poważny sukces. W ogólnej punktacji zespołowej H. K. S. Sopot uzyskał 1 miejsce, zdobywając przedchodni puchar Miejskiego Ośrodka W. F. w Gdańsku.

Z 25-ciu zawodników H. K. S. — którzy doszli do finału, trzech zdobyło mistrzostwo i to w wadze półśredniej Machinowski, w średniej Styn i w ciężkiej Kedzierski.

(Alba)

Powyższe zdjęcia przedstawiają H. K. S. Bielsko-Biala, H. K. S. Nowa Wieś i H. K. S. Katowice podczas zawodów koszykówki i siatkówki.

Kącik filatelistów

W bieżącym numerze „Na TRPOIE” wprowadzamy „Kącik filatelistów”, który ukazywać się będzie już w każdym numerze naszego pisma.

Celem „kącika” jest informowanie braci harcerskiej nie tylko o nowościach ukazujących się w okienku pocztowym, ale o wszystkim tym, co nosi miano filatelistyki.

Chcemy Wam służyć radami fachowymi i pomocą w nawiązaniu kontaktu z innymi filatelistami. Organizujemy kącik wymiany znaczków, aby dać Wam możliwość uzupełnienia swych zbiorów za posiadane zapasy.

Piszcie nam jakie Wam się nasuwają wątpliwości i pytania przy zbieraniu znaczków, jakie macie braki, co pragniecie wymienić itp.

„Starych” filatelistów zapraszamy do naszego kącika aby służyli zawsze fachowymi informacjami i artykułami, oraz reprodukcjami swoich „białych kruków”.

Jednocześnie pytamy wszystkich harcerzy-filatelistów jakie znaczki interesują Was najbardziej i co pragniecie znaleźć w naszym „kąciku”?

REDAKCJA

P. Macek Jarosław, Dyr. szkoły Zitenice (Czechosłowacja) pragnie korespondować i wymieniać znaczki oraz przesyłki listowe z okolicznościowymi datownikami.

NOWA POWIEŚĆ HARCERSKA *)

Młodemu gimnazjaście krakowskiemu sprzykrzyła się nauka w szkole. Niedługo się namyślając uciekł z domu w góry. Przyjeli go górale do pasania bydła. O tej ucieczce dowiedział się zastęp „Lwów”, jednej z zakopiańskich drużyn harcerskich. Chłopcy postanowili znaleźć Witka Frączykowskiego — bo tak się właśnie nazywał.

I teraz zaczynają się długie perypetie. Chłopcy wzięli go na prosty „frajerem” — no bo po co uciekał z domu — ale ich wysiłki są bez powodzenia. Ślady wiał gdzieś głą. Stała się rzecz jeszcze gorsza, bo w trakcie poszukiwania wpadł w ręce przemytników podzastępowy Staszek. Z trudem wydostał się z tej nieprzyjemnej niewoli. W końcu jednak przy pomocy władz udało się wreszcie spaść po stronie Słowacji — odnajduje Witka i cała sprawa kończy się jak najpomyślniej. Chłopcy w tym czasie zaznajomili się nawet z młodymi Słowakami i przyrzekli sobie wzajemną przyjaźń w duchu

prawdziwej serdeczności i słowiańskiego braterstwa.

Oczywiście to był tylko wielki skrót treści. Trudno w takim skrócie scharakteryzować atmosferę i atrakcyjność powieści, jak i jej wartości wychowawcze. Przede wszystkim przecież powiedziecie trzeba, że brak nam tego rodzaju książek. Mamy stosunkowo ubogą beletrystykę tak harcerską jak i młodzieżową w ogóle. To też każda tego rodzaju nowa książka należy powitać z radością. Pomysł wykorzystania przygody harcerskiej dla osnucia wokół niej całej treści książki jest bardzo szczęśliwy. Przy tej okazji bowiem poznajemy życie harcerskie, pracę chłopców, atmosferę, jaka panuje w gronie młodzieżowym. Rzecz szczególnie ważna — co należy podkreślić — to wartość wychowawcza tej powieści. Zastęp „Lwów” reprezentuje bowiem dobre wartości harcerskie, szlachetność intencji, konsekwencję przy wykonaniu raz powziętego zamiaru. Cieszy nas w tym następie karność i dyscyplina wewnątrz. Wszystko przy tym odbywa się w duchu młodzieżowej swobody, poczucia humoru i tężyzny chłopców.

Przeniesienie końcowej akcji powieści na teren Słowacji w okolicę doliny rzeki Vag pozwoliło au-

W maju otrzymają wszystkie harcerki i harcerze peleryny. Zamówienia zespołowe kierować do Komendy Chorągwi.

Jak Wam się to podoba? „Na Tropie” protestuje, bo co na to powie społeczeństwo widząc nas w takim stroju.

torce zaznajomił młodego czytelnika z aktualną dziś ideą braterstwa i przyjaźni słowiańskiej, wprowadza go na teren polskiej Słowacji. Nie mniej ciekawie jest również opisane życie naszych górali oraz krajoznazd górski. Czytelnik poznaje język i pieśni słowackie.

Może byłoby lepiej, gdyby zaopatrzone książkę w mapkę albo jeden ze szkiców wykonanych przez chłopców, bo to pozwoliłoby czytelnikowi, zwłaszcza młodemu, zorientować się dokładniej w terenie, w którym toczy się akcja powieści i w położeniu samej Słowacji. Poza tym książka jest zilustrowana mnóstwem rysunków. Sądzymy, że ta nowa powieść harcerska znajdzie się w bibliotece każdej drużyny i w prywatnym księgozbiorsze.

E. S.

*) Lucyna Stępczewska: „Tęcza nad Wagiem”, Wydawnictwo Zachodnie — Poznań, 1947 r.

Druh Jerzy Kwiecień. Kartki Czarnieckiego do-
stanie Druh w Składnicy Harcerskiej. Notatek nie za-
mieszczamy bez zdjęć.

Dhna Waleria Późniakówna Gdańsk-Wrzeszcz.
Prosimy o nadsyłanie fotografii z życia waszych dru-
żyna. Artykuły czytelników oceniamy i o ile się na-
dają — drukujemy.

Druh Góra W. Ostrowiec. Adresu tej Druhu nie
mamy.

„Szóstka” — Bilgoraj. Wpłaty możecie przeka-
zać na nasze konto III 5299 — „NA TROPIE” zazna-
czając na odcinku na jaki cel wpłacono. Listy otrzy-
macie na pewno. Przyślijcie nam fotografie z Wa-
szego życia i z Waszej pracy.

J. K. Książki harcerskie można nabyć w każdej
Składnicy Harcerskiej. Wykaz książek i ich ceny po-
damy w „NA TROPIE”.

Zofia Nowakówna — Wolsztyn. Artykuł Druhu
jest dobry. Nie wykorzystamy, bo już po zimie.

Seralin — Wrocław. Ej, Druhu, nie zajmujcie się
takimi plotkami, napiszcie nam raczej przyjemniej-
szy list o życiu Waszej drużyny.

Druh pfm. Planc Marian — Nowe Miasto. „Har-
cerstwo”, na razie nie wychodzi. Według planu wy-
dawniczego Narodnictwa Z. H. P. ma ono się uka-
zać w lesieniu.

Druh Wiśniewski, Skape, Druh Lewicki Tadeusz,
Szczecinek. Przyślijcie nam Druhowie zdjęcia z opi-
sanych uroczystości, gdyż w „gazetce” będziemy za-
mieszczali tylko wiadomości ilustrowane.

Druh Jankiewicz Jan, Łódź. Temat nie nadaje się
do „NA TROPIE”.

Druh Labon Arkadiusz, Trzemeszno. Prosimy o
przesłanie wspomnianej piosenki.

Druh Biewoński Włodzimierz, Kalisz. Zdjęcie za
słabe do reprodukcji.

Druh Węgrzyn Ryszard, Kraków. Prosimy o sa-
powiedziane historyki.

Dhna „Sacharynka”, Olstyn i Janusz Reszko
Kraków. Nie zamieścimy.

Druh Tuszycki Rudolf, Sosnowiec. Przy okazji wy-
korzystamy.

Między Czytelnikami

Zagłarska Drużyna Harcerek, Kołobrzeg, Gimn.
Ogólnokształ. Pranie korespondować z zastępnym gim-
nazjalnym w Zakonanem.

I. Ż. D. H. „Barc” w Tarnowie. Chętnie nawią-
żę korespondencje z drużynami Ziem Odzyskanych. —
Adres: Danuta Sztetna, Tarnów, ul. Bema 999.

Drużyna Harcerek z Mielówki. Pragnie korespon-
dować z zastępnym Ziem Zachodnich. Adres: Stani-
sława Zychówna, Mariówka Opoczyńska, poczta Goł-
dzików, pow. Opoczno.

Haló! To mówi Gnieszno! W związku ze zbliża-
jącą się 35-tą rocznicą istnienia harcerstwa gnieź-
nieńskiego prosimy wszystkich byłych członków dru-
żyn gnieźnieńskich o podanie swoich dokładnych
adresów. — Prosimy również wszystkie drużyny o
przesyłanie nam monologów, dialogów, skeczy i pio-
senek z nutami, na adres: J. Bukalski, Gnieszno, ul.
Lecha 12/3.

Dhna Waleria Późniakówna — Gdańsk-Wrzeszcz,
Al Słowackiego 12/3. Prosi o korespondencję z dru-
żyną w Lublinie, gdyż chodzi jej o zebranie wiado-
mości o tej miejscowości.

Sześć druhenek interesujących się nauką i spor-
tem pragnie otrzymywać listy z całej Polski. Adres:
„Szóstka” Bilgoraj, Publ. Szkoła Powszechna Nr 2,
Kl. VIII. Woj. Lubelskie.

Krystyna Ośed, Lublin, ul. Świętochowskiego 2.
Danuta Ciborska, Kołobrzeg, ul. Łomżyńska 8. Le-
śław Kopciowski, Osiek k/Sandomierza, ul. Kościelna
nr 3 — pragną nawiązać korespondencje.

Od Administracji

Prenumeratorów miesięcznika „Czuwaj”
— Organ Harcerstwa Polskiego we Francji
— zawiadamiamy, że w roku bieżącym nu-
merów „Czuwaj” jeszcze nie otrzymaliśmy.
Numery ubiegłego miesięcznika „Czuwaj” są
już zupełnie wyczerpane.

Kom. Huf. Harc. Włocławek potwierdza-
my odbiór 300 zł. Prosimy o podanie dok-
ładnego adresu. Wysłane numery poczta
zwróciła.

Drh. Kukulska Joanna, Rejowiec Lubelski,
wpłatę 400 zł otrzymaliśmy. Adres podany
nie wystarczający. Poczta zwróciła wysłane
numery. Prosimy o uzupełnienie.

Otrzymałmy wpłatę za pośrednictwem P.
K. O. bez podania adresu: 400 zł — odcisk
pieczęci pocztowej Poznań 8 — 27. II. 1948.
Prosimy o uzupełnienie oraz podanie celu
wpłaty.

Czy czytasz prapę harcerską?...

„Na Tropie” — Pismo Młodzieży Harcer-
skiej — Dwutygodnik. Prenumerata kwartal-
na 100,— zł. Redakcja i Administracja: Ka-
towice, ulica Plebiscytowa 1. PKO nr
III/5299.

„Drogi” — Pismo Drużynowych Harcerek
— Miesięcznik. Redakcja i Administracja:
Warszawa, ul. Łazienkowska 7. Główna
Kwatera Harcerek. Cena numeru 40,— zł.
Prenumerata półroczna wraz z przesyłką
200,— zł.

„Biuletyn Harcerski” — Biuletyn Pracy
dla Hufcowych i Drużynowych — Dwuty-
godnik. Redakcja: Warszawa, ul. Łazien-
kowska 7, pokój 13. Cena pojedynczego egz-
emplarza 20,— zł. Prenumerata kwartalna
100,— zł. PKO nr 1183.

„Wiadomości Urzędowe” — rocznik 1947
— cena 55,— zł wraz z przesyłką.

Sprostowanie

W numerze 1—2 „Na Tropie” na stronie 6
w artykule pt. „Druhu Zastępowy” autorem
nie był dh „Ziemowit”, lecz Rokossowski
Tadeusz, oraz w nrze 5 „Na Tropie” na
str. 6 pod zdjęciem zamiast Gdynia ma być
„Kcynia”.

Redaktor naczelny: hm Edward Poppek
Wydawca: „Na Tropie” zespół redakcyjny H B W
Nr 1 w Katowicach — Adres Redakcji i Admin.
„Na Tropie”. Katowice, Plebiscytowa 1
Tel 351 23 PKO III 5299 — Oddział „Na Tropie”
dla Zagranicy 23, rue l'aitbout Paris IXe Tel
ARC 46-43. Cena jednego egz. „Czuwaj” 20 zł. —
Drukiem Księgarni i Drukarni Katolickiej, Kato-
wice, Warszawska 58. — Telefon 313-30/387-58
R 13134

Odpowiedzi redakcji

Ozlekujemy wszystkim Druhom, Druham druży-
nowym i hufcowym za życzenia świąteczne, złożone
Redakcji i Administracji.

Uwaga Referenci H. S. I. W. „gazetce harcerskiej”
zamieszczamy obecnie tylko ciekawsze, a przede
wszystkim ilustrowane wiadomości, dlatego prosimy
o nadsyłanie zdjęć z wszystkich prac, imprez i uro-
czystości. Reportaże natomiast należy wysyłać do Bia-
letyn Harcerskiego.

Druh Berlewski W. Druh może otrzymać Nr 4,
11, 13 i 14 z 1945 r. oraz Nr 9/10 i 12 z 1946 r. Eg-
zemplarze te kosztują łącznie zł 70 bez kosztów prze-
szynki.

V-ta M. D. H. Sokółów. Przyślijcie Wasze arty-
kuły. Prośbę postaramy się spełnić.

Marynarz z Bytomia, i Zastęp „Jutrzenki” z
Piotrkowa, Druh Kozak — Zielona Góra. Gra, która
wymyśliliśmy na lamach naszego pisma, należy do
typu gier hazardowych. Harcerstwo nie uznaje ha-
zardu i nie chce w tym kierunku zaprawiać mło-
dzieży.

Dhna Jagodzińska Irena, Nisko, Druh Gera, Jago-
dowo, Druh Lebkowski, Zabkowice. W tej chwili
nie możemy spełnić Waszych próśb, lecz postaramy
się przesłać Wam potrzebne życiorysy.

Pszczółki, Drużyna 5, Kraśnik. Prenumerata kwar-
talna wynosi 100 zł.

Druh Grochowski Z., Przemyśl. Opisa wykorzystamy
przy okazji. Wiersze dobre, ale tematy nie na-
dają się do „Na TROPIE”.

S D. H. w Zatorze, Druh Kozera F. Kielce, B.
Tur Łódź, Karolak J. Łódź, M. Józef Lublin, Llets
Z. Gnień. Wiersze Wasze są jeszcze za słabe do
druku. Trzeba dużo, dużo pracować.

„Carny Wilk” Poznań, „Diagonol Jeleń” War-
szawa, Sta-Jot Pobiedniki, Fuks D. Sosnowiec.
Jeszcze za słabe. Może na drugi raz uda się lepiej.

Druh Bogumił Ławol. Powieści rysunkowe wnet
się ukażą. Ze skautami amerykańskimi można kores-
pondować przez O. K. H. Wydział Zagraniczny.
Wspomnianych opisów nie mamy.

Żak z Piaszowa. Rocznik 1947 może Druh otrzy-
mać w Administracji „NA TROPIE” — cena 210 zł.
Pismo „Czuwaj” jest miesięcznikiem. Prenumeratę
wpłaca się na konto P. K. O. III 5299 „NA TROPIE”
z zaznaczeniem, że chodzi o prenumeratę „Czuwaj”.
Artykuły należy przysyłać na adres Redakcji.

KRAWAT
dla
Rokoko

GWARANCJA KROJU I WYKONANIA

PRZEDAJ. HURTOWNIA, BOKOKO, POZNAŃ, OGRODOWA 6 • TELEFON 28-21

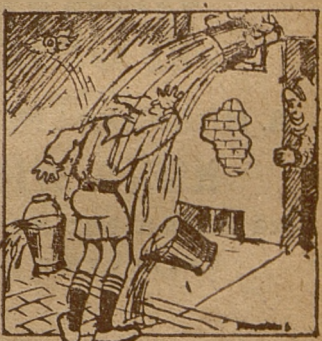
Uważaj, rety, co się dzieje.
Bądź od razu Jaki szalony;

A że z niego wielki psotnik.
Obiał wodą swoje ciotki.

Jeszcze mu i tego mało.
Więc i siostrze się dostaje.

Nagle s dory od chłusnęła.
Więc i jego nie mieści.

WYRÓB SUKNA

Józef Damek

BIELSKO

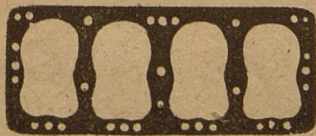
ul. Kazimierza Wielk. 16, tel. 19-13

Zakład Mechaniczno-Slusarski
oraz naprawa kas pancernych

Renka i Gawliczek

GLIWICE

Mikołowska 19/21 — tel. 42-84

PIERWSZA
ŚLĄSKO-DĄBROWSKA

WYTWORNIA USZCZELNIEN
METALOWO-AZBESTOWYCH

„WUMA”

A. Michalska i M. Wawra

NOWA WIEŚ

ulica Antoniego Nowary nr 8

TELEFON NR 912-10

Jan Doleżyk

Hurt. Win, Piwa
i Wódek

WYTWORNIA

Soków owocowych
i Wód Gazowych

Piotrowice - Ochojec

ul. Br. Pierackiego 99

Telefon nr 251-13

SPAŁEK
FRANCISZEK

Zakup i sprzedaż sta-
rego żelaza, papieru,
metali, szmat i t. p.

KATOWICE

Sobieskiego 13 a

Telefon nr 320-81

Wytwórnia ksiąg han-
dlowych i Kartonazy

„KARTON”

Właśc. JAN GRZYWAK

Gliwice, Bankowa 11/13

Telefon nr 32-24

Biuro w Katowicach

Andrzeja 19, tel. 303-02

Przyjmuje: oprawy lub
broszurowanie całych na-
kładów, wykonuje wszel-
kie zamówienia na karto-
ny biurowe i księgi han-
dlowe, dla firm prywat-
nych i instytucji państw.

WIPLA - DRUM

LABORATORIUM
PROTETYKI
DENTYSTYCZNEJ

S. Stonko

Katowice, Zabrska 7

Telefon nr 363-24

Wykonuje wszelkie prace
wchodzące w zakres pro-
tetyki dentystycznej z naj-
lepszych materiałów przez
najlepszych fachowców.

Warszawska Wytwórnia Czapek

ANTONI STYPA

SOSNOWIEC

3 Maja 5, telefon 625-50

Zakład Malarski

J. CHADZINSKI

DAWNEJ „E. HALM”
pod Zarz. Państwowym

KATOWICE

UL. SŁOWACKIEGO 21

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe Sp. z o. o.

„BACUTIL”

PAŃSTWOWY ZARZĄD PRZYMUSOWY

Oddział w Katowicach, ul. Mikołowska 21

TELEFONY 354-58, 354-61, 354-62

1. Zbiór, skup, obróbka i sprzedaż jelit natural-
nych.
2. Zbiór i skup łożu dla potrzeb technicznych do
dyspozycji Ministerstwa Apropowizacji i Handlu.
3. Zbiór gruczołów wewnętrznego wydzielania dla
potrzeb przemysłu farmaceutycznego.
4. Zbiór krwi technicznej, żółci oraz innych pro-
duktów i odpadków poubojowych jak np. szcze-
cina, włos bydlęcy, rogi, racice, kopyta jako
surowce dla różnych gałęzi rzemiosła i prze-
mysłu.

W szczególności:

Skupujemy na wolnym rynku: włos koński, szcze-
cinę i kości.

Sprzedajemy: żelatynę, pepton, pepsynę, krwinki
suszone, włóknik krwi solony i świeży, żółć
skondensowana, żółć świńska i bydlęcą płynną,
rdzeń pacierzowy, trzustkę i śluzówkę z żo-
łądków świńskich.

Spółka Papiernicza

Hurtowy Skład Papieru

i Wyrobów Papierowych

ZABRZE

ul. 3 Maja 30 — telefon 25-42

INTROLIGATORNIA

WYROB KSIĄG

HANDLOWYCH

KUDZIEŁKO

ANTONI

Bielsko, ul. Krótka 3 tel. 26-37

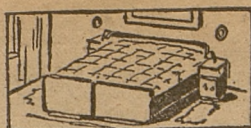
Hydrotechnika

Henryk Plaza i Ska

Biuro inżynieryjno-instalacyjne. Ogrzewanie centralne, kanalizacje i wodociągi

Katowice

ul. Warszawska nr 51
Telefon 313-66

*Najtaniej
umeblujesz się
w Bazarze mebli*

KATOWICE
ul. Mieleckiego 4

SPECJALNE FOTO-STUDIO

dla dzieci i młodzieży

WŁ. MIRECKIEGO

ŁÓDŹ, Piotrkowska nr 15
Telefon 174-23

*Józef
Broda*

Warsztat modelarsko-stolarski
Katowice-Bogucice, ul. Wolności 29
Telefon 343-36

**Fabryka Konstrukcji i Maszyn
GÓRNICZO-HUTNICZYCH**

dawniej Jelinek
pod Zarządem Państw.

KATOWICE
ul. Piotra Skargi 11
Telefon nr 313-74

wykonuje urządzenia transportowe dla hut i kopalń.

„KOMUNIKACJA“

Przedsiębiorstwo Komunikacyjno-Przewozowe Sp. z o. o.

KATOWICE

ul. Warszawska 13

Telefon biura nr 307-32, garażu nr 304-11

Leon Rutka

Mistrz ślus.-samochodowy

Katowice

ul. Równoległa nr 2

**SUROWCE
HUTNICZE**

F. Zysik

CHORZÓW II

ul. Ogrodowa 15
Telefon nr 415-12

„HOTEL SAVOY“

KATOWICE, UL. MARIACKA 3/4
2 minuty od dworca — Telefon 337-71, 72

poleca pokoje gościnne
z bieżącą ciepłą i zimną
wodą oraz centralnym ogrzewaniem

**PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT
INŻYNIERSKICH I BUDOWLANYCH**

Inż. K. Wolniewicz

KATOWICE

Pl. Wolności 6, tel. 542-89

Dział budowlany:

wykonywanie wszelkich prac w zakresie budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego, roboty stolarskie i ślusarskie

Dział inżynieryjny:

wykonywanie robót kolejowych, mostowych, ziemnych, kanalizacyjnych itp.

Skład Mebli
**NOWIŃSKI
FRANCISZEK**
KATOWICE
Wojciechowskiego 44
Telefon nr 502-57

poleca:
sypialnie, jadalnie,
gabinety, kuchnie
i meble biurowe.
Ceny przystępne.

L. Sędziak - Synowie

**WYRÓB
SUKNA**

BIELSKO

UL. SIKORNIKA 5
TELEFON 10-76

Odlewnia Metall i
Warsztaty Mechaniczne

P. Cieśliski Ska
KATOWICE

ul. Dąbrówki 18 — tel. 304-43

**PRZEDSIĘBIORSTWO
DROGOWO-BUDOWLANE**

Hercka Józef

mistrz brukarski
KATOWICE

ulica Dąbrowskiego nr 3
Telefon 326-40

KAROL WADAS

Warsztaty Elektro-Mechaniczne
Katowice, Starowiejska 3, tel. 340-68

przeprowadza: przewożenia i reperacje sil-
ników elektrycznych, budowy transforma-
torów, instalacje elektryczne na światło i siłę

A. Szolc

NAPRAWA MASZYN BIUROWYCH

Specjalista dla maszyn do
księgowania i automatów
do liczenia »Mercedes«

Katowice, ul. 3 Maja 21. tel. 354-87

Zbiornica odpadków, szmat,
makulatury, butelek itp.

Antoni Smółka

KATOWICE, 3 Maja 31
Telefon 354-44

Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Instalac.

„TECHNIKA”

wł. A. BALCZARCZYK, inż.
SIEMIANOWICE ŚL.
ul. Bytomska 31, tel. 231-38

**WYTWÓRNIA
ESENCJI I
AROMATÓW
OWOCOWYCH**

KATOWICE
Sobieskiego 26, tel. 351-38

ŻELAZO I NARZĘDZIA

Konwiński Stefan

KATOWICE
Słowackiego 31, tel. 33590
(tuż przy ulicy 3 Maja)

poleca:

narzędzia dla przemysłu
narzędzia dla rzemiosła
narzędzia dla ogrodnictwa
Okucia meblowe i budowlane oraz wszelkie
towary żelazne

Labor-Dent

Laboratorium Protetyki
Dentystycznej

Leon

Jędrzejczak

KATOWICE
ulica Szopena 7
telefon 336-64

„LABOR”

Artykuły techniczne
chemiczne i gospodarze w szczególności uszczelki gumowe pierścieniowe, wentyle parowe

KATOWICE
3 Maja 23 — Tel. 306-42

Tralnia i Farbiarnia

**FRITZ WŁADYSŁAW
BIELSKO**

Cieszyńska 22, tel. 22-48

ERWIN SZMIDT

WARSZTATY ELEKTROMECHANICZNE
Szopienice, 3 Maja 6, telefon 242-30

Produkcja i naprawa głośników i transformatorów radiowych, Całkowite urządzenia rozgłośnikowe dla szkół, świetlic, hut i kopalń.

NASIONA basilkowe, warzywne i kwiatowe.

Narzędzia ogrodnicze i chemikalia
Inż. Adam Majewski

WARSZAWA

Alje Jerozolimskie numer 57

„KARTONAZE PRZEMYSŁOWE”

właśc. **J. Zymelka**

CHORZÓW II

ul. 3 Maja 26 — telefon 402-84

Wyrób pudełek wszelkiego rodzaju oraz opakowania i torebki ręcznego wyrobu.

Nasiona ogrodowe i rolne

Br. Kryst

WARSZAWA

Al. Jerozolimskie nr 3

Cenniki na żądanie — Cykameny i Gloxinie hodowli W. Winklera

Wytwórnia Stempli

i Zakład Rytowniczy

F. Rudzka i Cz. Cygielski

KATOWICE

ul. Izcztawa 10, tel. 541-89